

Bosna i Hercegovina
Regulatorna agencija za komunikacije
Босна и Херцеговина
Регулаторна агенција за комуникације
Bosnia and Herzegovina
Communications Regulatory Agency

SREDNJOROČNI PLAN RADA 2023–2025

REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE

info@rak.ba

+387 33 250 600
+387 51 222 410
+387 36 333 670

www.rak.ba

Sadržaj

UVOD	5
VIZIJA I MISIJA	6
STRATEŠKI OKVIR	7
1.1 ZAKON O KOMUNIKACIJAMA - NADLEŽNOSTI REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE	14
1.2 POLITIKA SEKTORA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA BOSNE I HERCEGOVINE	16
1.3 POLITIKA SEKTORA EMITOVANJA	17
1.4 ZAKONODAVNI OKVIR EUROPSKE UNIJE	18
UČESNICI I PARTNERI	22
2.1. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I DRUGIM ORGANIZACIJAMA U BOSNI I HERCEGOVINI	22
2.2. SARADNJA SA NOSIOCIMA DOZVOLA AGENCIJE	22
2.3. SARADNJA SA KRAJNJIIM KORISNICIMA USLUGA	22
2.4. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA	23
STRATEŠKI CILJEVI	24
3.1 REGULISANJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA SA CILJEM POTICANJA EFIKASNE TRŽIŠNE KONKURENCIJE, UKLJUČUJUĆI KONKURENCIJU BAZIRANU NA INFRASTRUKTURI	25
3.2 REGULISANJE AUDIOVIZUELNOG SEKTORA UZ STVARANJE AMBIJENTA U KOJEM SU OSIGURANE SLOBODE GOVORA I RAZVOJ MEDIJSKIH SLOBODA	28
3.3 UPRAVLJANJE I NADZOR NAD FREKVENCIJSKIM SPEKTROM, SA CILJEM STVARANJA USLOVA ZA PRIMJENU NOVIH TEHNOLOGIJA	29
3.4 RAZVOJ KVALITETNIH I RAZNOVRNIH USLUGA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA	31
3.5 UNAPRJEĐENJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA AGENCIJE	32
3.6 ZAŠTITA KORISNIKA I NJIHOVA INKLUZIJA U SAVREMENE TOKOVE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA	33
RESURSI I KAPACITETI ANGAŽOVANI ZA OSTVARIVANJE CILJEVA	35
4.1. PREDVIĐENA SREDSTVA FINANSIRANJA	35
OKVIR ZA PRAĆENJE REALIZACIJE	36
PRILOG: AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA AGENCIJE ZA 2023-2025.	40

UVOD

Srednjoročni plan rada za trogodišnji period Regulatorne agencije za komunikacije (u daljem tekstu: Agencija) donosi generalni direktor Agencije i usklađuje sa referentnim Strateškim okvirom, a u cilju optimalne raspodjele resursa Agencije na prioritetne projekte i programe, kao i unaprjeđenje procesa praćenja programa i planova i izvještavanja o realizaciji. Referentni Strateški okvir se sastoji iz niza referentnih strateških dokumenata koji imaju karakter propisa, direktiva, sporazuma i slično.

U skladu sa ovim napravljen je nacrt Srednjoročnog plana rada Agencije za period 2023-2025. godine (u daljem tekstu: Nacrt), objavljen putem interneta i stavljen na javne konsultacije do kraja mjeseca juna/lipnja 2022. godine.

Nacrt je urađen i strukturisan u skladu sa metodologijom usvojenom od strane generalnog direktora Agencije (u daljem tekstu: Metodologija), a većim dijelom je bazirana na Metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine.

VIZIJA I MISIJA

Agencija je uspostavljena Odlukom Visokog Predstavnika, od 02. marta 2001. godine o spajanju nadležnosti Nezavisne komisije za medije i Regulatorne agencije za telekomunikacije ("Službeni glasnik BiH", broj 08/01). Odluka je objavljena i u entitetskim službenim glasilima; Slijedom ove Odluke i u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine usvojen je Zakon o komunikacijama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), koji u članu 1, stav 1, definiše viziju i misiju Agencije:

- a) Vizija Agencije: uspostavljeno konkurentno tržište elektronskih komunikacija u skladu sa europskim i svjetskim standardima razvoja tehnologije, te osigurana sloboda govora i medijska sloboda u BiH.
- b) Misija Agencije: regulisanje tržišta elektronskih komunikacija i audiovizuelnog sektora u Bosni i Hercegovini, te upravljanje i nadzor nad frekvencijskim spektrom, sa ciljem stvaranja uslova za primjenu novih tehnologija, razvoja konkurentnog sektora elektronskih komunikacija i ponude kvalitetnih usluga u najboljem interesu krajnjeg korisnika, te kontinuiran razvoj medijskih sloboda za dobrobit građana i društva u cjelini.

STRATEŠKI OKVIR

Ključni dokumenti koji definišu mandat Agencije, strateške pravce razvoja područja telekomunikacija, emitovanja i upravljanja radiofrekventnim spektrom su Zakon o komunikacijama, Politika sektora elektronskih komunikacija za period 2017–2021. godine i Politika sektora emitovanja.

U sljedećoj tabeli dat je pregled svih referentnih strateških dokumenata:

Tabela 1. Referentni strateški dokumenti

Redni broj	Naziv dokumenta	Datum stupanja na snagu	Dodatne informacije
DOMAĆI STRATEŠKI REFERENTNI DOKUMENTI			
1.	Zakon o komunikacijama	10/29/2003	Od datuma stupanja na snagu Zakon je izmijenjen zakonima o dopunama Zakona o komunikacijama, tri puta, sa sljedećim datumima izmjena: 09/27/2006, 04/29/2010 i 12/18/2012.
2.	Politika sektora elektronskih komunikacija Bosne i Hercegovine za period 2017-2021	5/29/2017	Rok za realizaciju ciljeva sadržanih Politikom je istekao 12/31/2021. godine. Međutim, Agencija postupa i dalje po planovima i programima koji ispunjavaju ciljeve postojeće Politike.
3.	Politika sektora emitovanja	21/3/2007	Rok za realizaciju nije definisan, tako da su sve aktivnosti vezane za realizaciju ciljeva iz politike emitovanja sadržane u srednjoročnim i godišnjim planovima rada Agencije.
4.	Strategija razvoja informacionog sistema Regulatorne agencije za komunikacije za period 2019-2021. godine	06/2019	Efikasnim upravljanjem razvoja IS-a stvaraju se dobri preduslovi za osnaživanje kapaciteta Agencije u cilju realizacije opštih ciljeva. Ovaj strateški dokument je vremenski ograničen, ali su mnogi ciljevi koji su postavljeni i trajna kategorija, tako da ostaje kao dio tekućeg strateškog okvira Agencije.
5.	Odluka o usvajanju strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola	29/07/2020.	Ovom Odlukom se utvrđuju dalji pravci razvoja sistema internih finansijskih kontrola u institucijama Bosne i Hercegovine.

Redni broj	Naziv dokumenta	Datum stupanja na snagu	Dodatne informacije
6.	Odluka o naknadi za korištenje radiofrekventnog spektra ("Službeni glasnik BiH", br. 15/14 i 80/20)	01/01/2014. 29/10/2020.	Ovom Odlukom je utvrđena obaveza plaćanja, način obračuna i iznos naknade za korištenje radiofrekventnog spektra u BiH, te je određena Regulatorna agencija za komunikacije za obračun i naplatu predmetnih naknada.
7.	Odluka o usvajanju strategije prelaska s analogne na digitalnu zemaljsku radiodifuziju u frekvencijskim opsezima 174-230 MHz u 470-862 MHz u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 59/09, 51/12 i 6/17)	25/06/2009 10/05/2012 20/12/2016	Ovom odlukom je Vijeće ministara BiH usvojilo Strategiju prelaska s analogne na digitalnu zemaljsku radiodifuziju u frekvencijskim opsezima 174-230 MHz u Bosni i Hercegovini, u skladu sa Završnim aktima Regionalne konferencije za radio-veze za planiranje digitalnog zemaljskog radiodifuznog servisa u dijelovima Regiona 1 i 3, u frekvencijskom opsegu od 174-230 MHz i 470-862 MHz (RRC-06) ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 9/08)
8.	Odluka o određivanju organa nadležnog za saradnju sa regulatornim organima iz oblasti audiovizuelnih medijskih usluga i određivanju nadležnog organa za utvrđivanje liste važnih događaja za emitovanje u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 22/13)	26/03/2013	Ovom odlukom je Vijeće ministara BiH odredilo Regulatornu agenciju za komunikacije kao nadležnu instituciju BiH za saradnju i razmjenu informacija sa regulatornim organima iz oblasti AVM usluga država članica EU.
9.	Odluka o posebnim obavezama pravnih i fizičkih lica koja pružaju telekomunikacijske usluge, administriraju telekomunikacijske mreže i vrše telekomunikacijske djelatnosti, u pogledu obezbjeđenja i održavanja kapaciteta koji će omogućiti ovlaštenim agencijama da vrše zakonito presretanje telekomunikacija, kao i kapaciteta za čuvanje i obezbjeđivanje telekomunikacijskih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 104/06 i 58/07)	14/11/2006 31/05/2007	Ovom Odlukom uređuje se područje zakonitog presretanja u Bosni i Hercegovini u skladu sa rezolucijom Vijeća Europske unije o zakonitom presretanju telekomunikacija od 17. januara 1995. (OJ 96/C 329/01) i odgovarajućim standardima i preporukama Europskog instituta za telekomunikacijske norme (ETSI).

Redni broj	Naziv dokumenta	Datum stupanja na snagu	Dodatne informacije
MEĐUNARODNI STRATEŠKI REFERENTNI DOKUMENTI			
1.	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP)	6/1/2015.	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) je nova, treća generacija sporazuma o pridruživanju ponuđena isključivo državama zapadnog Balkana, sa namjerom da im se omogući uspostavljanje bliskog i trajnog odnosa s Europskom unijom, te izgledno članstvo u EU. SSP prati Odluka Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje EU - BiH o zamjeni Protokola 2 uz SSP od 12/09/2016.
2.	Međunarodni radio pravilnik ITU-a , regionalni sporazumi, rezolucije, odluke i preporuke svjetskih i regionalnih radio-komunikacijskih konferencija (engl.: ITU Radio Regulations, Regional Agreements, Resolutions, Decisions and Recommendations of World and Regional Radiocommunication Conferences.)	Međunarodni radio pravilnik ITU-a/ITU Radio Regulations 2020.	Agencija učestvuje u donošenju međunarodnih pravila (BiH kao članica UN-a je i članica ITU i predstavlja je Ministarstvo prometa i komunikacija BiH i Regulatorna agencija za komunikacije) kao regulator članice ITU-a (UN organizacija), te ih formalizuje u BiH legislativu i praktično sprovodi. Svi planovi sadrže elemente koje ovi strateški dokumenti definišu.
3.	Europski zakonik elektronskih komunikacija 11/12/2018. (engl.: Directive (EU) 2018/1972 of the European Parliament and of the Council establishing the European Electronic Communications Code)	12/20/2018.	Na osnovu člana 1. (Predmet, područje primjene i ciljevi) Direktivom se utvrđuje usklađeni okvir za pravno uređenje elektronskih komunikacijskih mreža, elektronskih komunikacijskih usluga, povezane opreme i povezanih usluga, te određenih osobina terminalne opreme. Ovom se Direktivom navode zadaci nacionalnih regulatornih tijela i, ako je primjenjivo, drugih nadležnih tijela i utvrđuje niz postupaka kako bi se osigurala usklađena primjena regulatornog okvira.
4.	Direktiva 2014/61/EU Europskog parlamenta Vijeća od 15. maja 2014. O mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacijskih mreža velikih brzina (engl.: DIRECTIVE 2014/61/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 15 May 2014 on measures to reduce the cost of deploying high-speed electronic communications networks)	5/15/2014.	Cilj je olakšati i promovisati uvođenje brzih elektronskih komunikacijskih mreža (ECN) (tj. brzog širokopojsnog interneta s brzinama iznad 30 Mbps) u EU. Najveća je prepreka finansijska, budući da troškovi izgradnje fizičke infrastrukture čine do 80% ukupnih troškova (npr. iskopavanje cesta za postavljanje širokopojsnog optičkog pristupa).

Redni broj	Naziv dokumenta	Datum stupanja na snagu	Dodatne informacije
5.	EUROPA 2020 - Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast	3/3/2010	Cilj strategije Europa 2020. jest osigurati da ekonomski oporavak Europske unije (EU) nakon ekonomske i finansijske krize podržava niz reformi kako bi se izgradili čvrsti temelji za rast i stvaranje radnih mjesta do 2020. godine. Baveći se strukturnim slabostima ekonomije EU-a, te ekonomskim i socijalnim pitanjima, strategija u obzir uzima i dugoročne izazove globalizacije, pritiska na resurse i starenje.
6.	Put ka digitalnoj deceniji (engl.: DECISION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing the 2030 Policy Programme "Path to the Digital Decade")	10/9/2021	Digitalna prava i načela navedena u deklaraciji nadopunice postojeća prava, kao što su ona koja su ukorijenjena u Povelji o osnovnim pravima EU-a, te zakonima o zaštiti podataka i privatnosti. Oni će građanima pružiti referentni okvir o njihovim digitalnim pravima, kao i smjernice za države članice EU-a i za kompanije kada se bave novim tehnologijama. Namjera im je pomoći svima u EU-u da izvuku maksimum iz digitalne transformacije.
7.	Direktiva 2010/13/EU o audiovizuelnim medijskim uslugama	10/03/2010	Cilj mu je stvoriti i osigurati ispravno funkcionisanje jedinstvenog tržišta Europske unije za audiovizuelne medijske usluge, istovremeno pridonoseći unaprjeđenju kulturne raznolikosti i pružanju primjerenog nivoa zaštite potrošača i djece.
8.	(engl.: Directive 2010/13/EU on audiovisual media services (Audiovisual Media Services Directive))	6/14/2010	<i>Ovaj dokument predstavlja izmjenu Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredbi utvrđenih zakonom, uredbom ili upravnim djelovanjem u državama članicama u vezi sa pružanjem audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim uslugama) s obzirom na promjenjivu tržišnu stvarnost. Potrebno je da države članice osiguraju slobodu prijema TV i radijskog signala i na svom državnom području ne ograničavaju ponovne prenose audiovizuelnih medijskih usluga iz drugih država članica zbog razloga koji spadaju u područja usklađena ovom Direktivom. Directive (EU) 2018/1808 of the European Parliament and of the Council of 14 November 2018 amending Directive 2010/13/EU on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the provision of audiovisual media services (Audiovisual Media Services Directive) in view of changing market realities.</i>

Redni broj	Naziv dokumenta	Datum stupanja na snagu	Dodatne informacije
9.	Program Kreativna Europa 2021–2027.	1/1/2021.	Kreativna Europa je program Europske komisije za podršku kulturi i audiovizuelnom sektoru. Nadovezujući se na prethodni program Kreativna Europa, program će i u periodu 2021-2027. podržavati europski kulturni i kreativni sektor. Program slijedi strukturu prethodnog programa i uključuje tri potprograma: potprogram „Kultura“ koji obuhvata kulturne i kreativne sektore (osim audiovizuelnog sektora), „MEDIA“ koji obuhvata audiovizuelni sektor i „Međusektorski potprogram“ koji obuhvata aktivnosti u svim kulturnim i kreativnim sektorima“. Rok za realizaciju je do 12/31/2027. Predstavlja nastavak programa 2014-2020;
10.	Europska konvencija o prekograničnoj televiziji	(odobreno 5/28/2021.)	Tekst izmijenjen prema odredbama Protokola (ETS br. 171). Ova Konvencija se primjenjuje na bilo koju programsku uslugu koja se emituje ili reemituje putem zemaljske ili satelitske radidifuzije, kablovskim sistemima, a koja se može primiti direktno ili indirektno, u jednoj ili više drugih država.
11.	Sporazum o smanjenju cijena usluga roaminga u javnim mobilnim komunikacijskim mrežama u regionu Zapadnog Balkana.	3/1/2002	Po osnovu Sporazuma, donesena Odluka o cijenama usluga roaminga u javnim mobilnim komunikacijskim mrežama (Službeni glasnik BiH, broj 35/21)
12.	Regionalni sporazum za LF/MF	(prva konvencija usvojena 5.5.1989.)	Plan za radiodifuziju u području srednjih talasa (Regija 1 I 3)
13.	Regionalni sporazum o korištenju opsega 87.5- 108 MHz AM	1/7/2019.	Plan za AM difuziju
14.	Regionalni sporazum o radio vezama u frekvencijskom opsegu od 174-230 MHz i 470-862 MHz	Geneva 1975.	Planiranje digitalnog zemaljskog radiodifuznog servisa u dijelovima Regija 1 I 3
15.	Tehnički sporazum RATEL-a Srbija i RAK-a BIH	1984.	Saradnja i raspodjela povlaštenih frekvencija za digitalni zemaljski mobilni Sistem opsega 380-385 MHz/390-395 MHz

Redni broj	Naziv dokumenta	Datum stupanja na snagu	Dodatne informacije
16.	Tehnički sporazum između regulatornih tijela nadležnih za upravljanje spektrom Crne Gore, Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o pograničnoj koordinaciji GSM sistema	2006.	Granična saradnja GSM Sistema opsega 880-915/925-960 MHz i 1710-1785/1805-1880 MHz
17.	Multilateralni sporazum između regulatornih tijela nadležnih za upravljanje spektrom Bosne i Hercegovine, Republike Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Republike Srbije	Maj 2017.	Tehnički sporazum o pograničnoj koordinaciji mobilnih/fiksnih komunikacijskih mreža (MFCN) u frekvencijskim opsezima 791-821 MHz i 832-862 MHz
18.	Multilateralni i sporazum između regulatornih tijela nadležnih za upravljanje spektrom Bosne i Hercegovine, Republike Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Republike Srbije	Septembar 2019.	Tehnički sporazum o pograničnoj koordinaciji mobilnih/fiksnih komunikacijskih mreža (MFCN) u frekvencijskim opsezima 880-915 MHz i 925-960 MHz
19.	Multilateralni sporazum između regulatornih tijela nadležnih za upravljanje spektrom Bosne i Hercegovine, Republike Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Republike Srbije	Septembar 2019.	Tehnički sporazum o pograničnoj koordinaciji mobilnih/fiksnih komunikacijskih mreža (MFCN) u frekvencijskim opsezima 1710-1785 MHz i 1805-1880 MHz
20.	Tehnički sporazum između regulatornih tijela nadležnih za upravljanje spektrom Bosne i Hercegovine, Republike Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Republike Srbije	Septembar 2019.	Tehnički sporazum o pograničnoj koordinaciji mobilnih/fiksnih komunikacijskih mreža (MFCN) u frekvencijskim opsezima 1920-1980 MHz i 2110-2170 MHz
21.	Tehnički sporazum između regulatornih tijela nadležnih za upravljanje spektrom Bosne i Hercegovine, Republike Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Republike Srbije	Septembar 2019.	Tehnički sporazum o pograničnoj koordinaciji mobilnih/fiksnih komunikacijskih mreža (MFCN) u frekvencijskim opsezima 2500-2690 MHz
22.	Bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske	Novembar 2009.	Sporazum o koordinaciji frekvencija u frekvencijskim opsezima 876 – 880/921 – 925 MHz (GSM-R)

Redni broj	Naziv dokumenta	Datum stupanja na snagu	Dodatne informacije
23.	Bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske	Novembar 2009.	Sporazum o koordinaciji frekvencija u frekvencijskim opsezima 880 – 890/925 – 935 MHz (E-GSM)
24.	Bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o koordinaciji frekvencija	Novembar 2009.	Sporazum o koordinaciji frekvencija u frekvencijskim opsezima za fiksne bežične sisteme u opsezima 27940.5 – 28444.5 MHz i 28948.5 – 29452.5 MHz
25.	Bilateralni sporazum Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske	Novembar 2009.	Sporazum o frekvencijskoj koordinaciji za širokopolasne bežične pristupne sisteme BWA (Broadband Wireless Access) u opsezima 3410-3500 MHz i 3510-3600 M
26.	Bilateralni sporazum Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske	Novembar 2009.	Sporazum o preferencijalnim frekvencijama i koordinaciji digitalnih kopnenih sistema u opsegu 380-385/390-395 MHz
27.	Bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske	Novembar 2009	Sporazum o preferencijalnim frekvencijama u frekvencijskom opsegu 1710-1785/1805-1880 MHz
28.	Bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske	Novembar 2009.	Sporazum o preferencijalnim frekvencijama u frekvencijskom opsegu 890-915/935-960 MHz
29.	Bilateralni Sorazum BIH I Crne Gore	2022.	Sporazum o kordinaciji korištenja radio frekvencijskog opsega 470-694 MHz, digitalin zemaljski radio difuzni sistemi za emitovanje televizijskog signala
30.	Multilateralni sporazum BIH, Srbija, Hrvatska, Crna Gora	2022.	Potpisivanje u toku (MFCN na 700MHz)
31.	Bilateralni sporazum BIH I Hrvatska	2022.	Potpisivanje u toku (MFCN na 800 MHz)

1.1. ZAKON O KOMUNIKACIJAMA - NADLEŽNOSTI REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE

U skladu sa Zakonom o komunikacijama nadležnosti Agencije su kreiranje i promovisanje pravila u sektorima emitovanja i telekomunikacija, licenciranje operatora u sektorima emitovanja i telekomunikacija, planiranje, upravljanje i dodjeljivanje frekvencijskog spektra, primjenjivanje tehničkih i drugih standarda koji se tiču kvaliteta, te uspostavljanje i održavanje sistema naknada za dozvole. Osnovne dužnosti Agencije se ogledaju u:

- donošenju pravila u oblasti emitovanja i telekomunikacija i osiguranje poštivanja uslova, obaveza i prava iz dozvola;
- izdavanju dozvola emiterima i operatorima telekomunikacija u skladu s odredbama ovog zakona i praćenje poštivanja uslova izdatih dozvola;
- planiranju, upravljanju, namjeni i dodjeli frekvencijskog spektra, praćenju njegovog korištenja kao i održavanju i objavljivanju plana korištenja frekvencijskog spektra za cijelu teritoriju Bosne i Hercegovine;
- postavljanju zahtjeva za objavljivanjem i dostavljanjem informacija koje su potrebne za propisno vršenje regulatornih obaveza;
- primjeni tehničkih standarda i standarda kvaliteta;
- utvrđivanju i održavanju sistema tehničkih naknada za izdavanje dozvola, kako u oblasti emitovanja, tako i u oblasti telekomunikacija i ostalim dužnostima koje joj se dodijele u skladu s ovim Zakonom ili od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Nadležnosti Agencije su definirane člankom 3. stavak (3) Zakona o komunikacijama:

1. regulisanje emitterskih i javnih telekomunikacionih mreža i usluga;
2. planiranje, koordinaciju, namjenu i dodjelu radiofrekvencijskog spektra;
3. Agencija, zajedno sa Vijećem ministara BiH, ima zajednički zadatak dodijeljen članom 3. stav 4), Zakona o komunikacijama, da u skladu s pojedinačnim nadležnostima definisanim ovim Zakonom, preduzimaju sve razumne mjere za ostvarenje sljedećih ciljeva:
 - promovisanje pravične konkurencije u cilju ostvarenja maksimalne dobiti za korisnike u smislu izbora, cijene i kvaliteta;
 - da ne postoji ugrožavanje ili ograničenje konkurencije u sektoru elektronskih komunikacija u skladu sa sektorskim politikama Vijeća ministara BiH;
 - poticanje efikasnog investiranja u infrastrukturu i promovisanje inovacija;
 - zaštita autorskih prava i drugih prava na intelektualnu svojinu, kao i ličnih podataka i privatnosti;
 - osiguranje efikasnog korištenja i efikasnog upravljanja resursima radiofrekvencija i brojeva u skladu sa propisima iz oblasti radiokomunikacija i drugim preporukama Međunarodne unije za telekomunikacije, i sa drugim međunarodnim sporazumima čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina;
 - poštovanje i promovisanje ravnopravnosti spolova i uklanjanje svih oblika predstavljanja muškaraca ili žena na stereotipan i uvrjedljiv ili ponižavajući način.

Kroz izmjene i dopune izvornog teksta Zakona o komunikacijama, nadležnost Agencije je proširena u smislu obaveze podršci provođenju propisa iz oblasti sigurnosti.

Imajući u vidu da je Zakon o komunikacijama donesen prije više od 19 godina, te da se u proteklom periodu tržište elektronskih komunikacija i elektronskih medija uveliko izmijenilo kao rezultat tehnološkog razvoja, u Bosni i Hercegovini je prepoznata potreba da se unaprijedi i zakonski okvir. Pored tehnološkog razvoja, potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Bosna i Hercegovina je preuzela obavezu harmonizacije zakonodavstva s pravnom tekovinom Europske unije. Ovo znači da je Zakon, kao i podzakonske akte donesene na osnovu Zakona, neophodno uskladiti s propisima Europske unije. U tom kontekstu, Agencija je uključena u rad radne grupe za izradu 2 zakona (Zakona o el. komunikacijama i Zakona o el. medijima), a nosilac aktivnosti je Ministarstvo prometa i komunikacija BiH.

1.2. POLITIKA SEKTORA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Politikom sektora elektronskih komunikacija Bosne i Hercegovine za period 2017-2021. godine i Akcionog plana za realizaciju politike ("Službeni glasnik BiH", broj 46/17) definisane su aktivnosti, te zadaci i rokovi u sektoru elektronskih komunikacija.

Osnovni ciljevi Politike sektora elektronskih komunikacija, koji su u direktnoj vezi s nadležnošću Agencije kao regulatora tržišta elektronskih komunikacija, obuhvataju:

- održavanje konkurentnosti na tržištu elektronskih komunikacija;
- razvoj elektronske komunikacijske infrastrukture (naglasak na infrastrukturi koja omogućava usluge širokopojasnog prenosa, naročito u slabije naseljenim i nerazvijenim dijelovima zemlje);
- razvoj elektronskih komunikacija za potrebe javnih elektronskih komunikacijskih usluga;
- razvoj elektronskih komunikacija za potrebe sigurnosti, odbrane i hitnih službi u BiH;
- definisanje procedura, metoda, rokova i naknada za dopune postojećih i dodjele budućih dozvola za korištenje radiofrekvencijskog spektra (posebno za implementaciju širokopojasnih bežičnih pristupnih sistema, kako bi se ubrzao razvoj sektora elektronskih komunikacija i omogućilo uvođenje novih širokopojasnih usluga);
- definisanje minimalnih uslova za pružanje univerzalnih usluga po prihvatljivoj cijeni za sve korisnike u BiH;
- unaprjeđenje sistema zaštite svih korisnika elektronskih komunikacijskih usluga, a posebno zaštita tajnosti i povjerljivosti informacija koje se razmjenjuju putem javnih i privatnih elektronskih komunikacijskih mreža;
- osiguranje provođenja zakonitog presretanja telekomunikacija kod svih operatora za potrebe sigurnosnog sektora u BiH;
- osiguranje efikasnosti sektora elektronskih komunikacija i održivost konkurentnosti na tržištu kroz efikasnu kontrolu cijena pruženih usluga, baziranih na troškovnom principu, uz sprječavanje zloupotreba na tržištu;
- osiguranje racionalnog korištenja, objektivnosti, nediskriminacije i transparentnosti u dodjeli resursa radiofrekvencijskog spektra i numeracije, te praćenje trendova i dinamike razvoja savremenog svijeta kroz usvajanje i primjenu novih tehnologija u oblasti elektronskih komunikacija i informacionog društva. Pored navedenog, Agencija je zadužena da prati razvoj tržišta elektronskih komunikacija, nove trendove razvoja, te za poticanje uvođenja novih usluga na tržištu;
- prati stanje u državama članicama Europske unije, te u skladu sa stanjem tržišta u Bosni i Hercegovini, predlaže mjere u skladu s praksom država članica Europske unije;
- donosi ili pokreće inicijative za donošenje novih propisa u oblasti elektronskih komunikacija kojima će se omogućiti realizacija ciljeva Politike sektora.

Navedena Politika sektora elektroničkih komunikacija je na snazi do kraja 2021. godine, dok nova za predstojeće 5-ogodišnje razdoblje još nije usvojena i za očekivati je da će se aktivnosti i akcijski plan realizacije nadograditi novim sadržajima i vremenskim rokovima.

1.3. POLITIKA SEKTORA EMITOVANJA

Politika sektora emitovanja predstavlja strateški dokument za oblast emitovanja usvojen od strane Vijeća ministara BiH, donesen 2006. godine. Politikom sektora emitovanja u Bosni i Hercegovini daju se smjernice za provođenje odredbi Zakona o komunikacijama i obaveza propisanih europskim konvencijama i propisima Europske unije (direktive). Propisano je da će se Politika emitovanja sprovoditi na principima minimalne i nužne regulacije sektora emitovanja, tehnološki neutralne regulative koja uvažava sve moguće načine emitovanja, uz obavezu nadležnih institucija i organa da aktima koje donose zadovoljavaju maksimalne standarde regulative prava, i minimalne standarde regulative obaveza kako bi se postiglo liberalno okruženje emitovanja uz punu zaštitu prava djece, ravnopravnosti spolova, prava manjinskih, nacionalnih, vjerskih i drugih grupa. U tom smislu poboljšat će se postojeći i uspostaviti novi mehanizmi zaštite potencijalno ugroženih i osjetljivih društvenih grupa što može podrazumijevati i uvođenje određenih regulatornih i tehničkih ograničenja.

Prioriteti Politike emitovanja su u tome da obezbijedi slobodno ostvarenje prava na obavljanje djelatnosti emitovanja, punu konkurenciju tehnoloških platformi, uvođenje digitalne zemaljske televizije, te razvoj i zaštitu interesa javnih RTV servisa u Bosni i Hercegovini.

Imajući u vidu da je Politika sektora emitovanja usvojena 2006. godine, kao i pojavu novih tehnologija, servisa i usluga na tržištu elektronskih medija, neophodna je revizija postojeće Politike u skladu sa europskim zakonodavstvom i praksama.

1.4. ZAKONODAVNI OKVIR EUROPSKE UNIJE

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju potpisan u Luksemburgu 16.06.2008. godine između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine s druge strane, ključni je dokument procesa stabilizacije i pridruživanja, te predstavlja pravni instrument koji uvodi države regiona u ugovorni odnos sa Europskom unijom i njenim državama članicama. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju je stupio na snagu 01.06.2015. godine nakon što su Predsjedništvo Bosne i Hercegovine i oba doma Parlamentarne skupštine BiH potvrdili i usvojili Izjavu o opredijeljenosti institucija Bosne i Hercegovine za sprovođenje neophodnih reformi u okviru procesa pristupanja Europskoj uniji, u skladu sa Zaključcima Vijeća za vanjske poslove Europske unije. Kao međunarodni sporazum on predstavlja izvor komunitarnog prava i implementacija obaveza propisanih Sporazumom i od izuzetnog je značaja za pravni poredak države potpisnice. U tom smislu, jedna od osnovnih vrijednosti prema kojima ugovorne strane izražavaju svoje opredijeljenosti. Tako npr. članom 104. Sporazuma, pod nazivom Mreže i usluge elektronskih komunikacija, propisano je da će saradnja prvenstveno biti usmjerena na prioritete pravne tekovine (*acquis communautaire*) Europske unije u ovoj oblasti (stav 1.), a strane će naročito jačati saradnju u oblasti mreža elektronskih komunikacija i usluga elektronskih komunikacija.

BiH je još uvijek u fazi dobrovoljnog usklađivanja zakonodavstva, a ono se provodi u skladu s Odlukom Vijeća ministara o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tekovinom Europske unije ("Službeni glasnik BiH", br. 75/16 i 2/18) u saradnji s Direkcijom za europske integracije BiH. Odlukom se utvrđuju procedure u postupku pripreme nacрта i prijedloga normativnih akata koje Agencija poštuje u procesu izrade i usvajanja svojih propisa.

U skladu s pripremnim procesom za pridruživanje Europskoj uniji, BiH je obavezna uskladiti zakonske propise sa pravnom tekovinom Europske unije koja je proistekla iz potrebe efikasne podrške ubrzanog razvoja tehnologije u oblasti elektronskih komunikacija. Na prvom mjestu, Zakon o komunikacijama treba biti usklađen i omogućiti usklađenost svih podzakonskih akata s odgovarajućim propisima Europske unije. Praksa u Europskoj uniji je da zemlje članice ne donose nacionalne standarde i tehničke propise, već se primjenjuju dogovoreni harmonizovani standardi, osim u slučaju radio opreme koja nije harmonizovana na području Europske unije. S tim u vezi, Agencija nastoji uskladiti svoje podzakonske akte s pravnom tekovinom Europske unije, te kontinuirano pratiti sve standarde i preporuke na međunarodnom nivou, uključujući preporuke Međunarodne unije za telekomunikacije (engl. International Telecommunication Union – ITU), standarde ETSI-a, preporuke CEPT-a, kao i ostalih referentnih institucija u oblasti elektronskih komunikacija i elektronskih medija.

Oblast elektronskih komunikacija svoj okvir unutar propisa Europske unije ima u tzv. "telekomunikacijskom paketu" koji obuhvata četiri direktive i to: Okvirna direktiva (Direktiva 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. marta 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektronske komunikacijske mreže i usluge), Direktiva o pristupu (Direktiva 2002/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. marta 2002. o pristupu i međusobnom povezivanju elektronskih komunikacijskih mreža i pripadajuće opreme), Direktiva o univerzalnoj usluzi (Direktiva 2002/22/EZ

Europskog parlamenta i Vijeća od 7. marta 2002. o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektronskim komunikacijskim mrežama i uslugama) i Direktiva o ovlaštenju (Direktiva 2002/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. marta 2002. o ovlaštenju u području elektronskih komunikacijskih mreža i usluga).

Revidirani i nadograđeni regulatorni okvir iz 2002. godine za elektronske komunikacije uspostavljen je u 2009. godini, a implementiran sredinom 2011. godine i zasnovan je na osnovnim principima na kojim se zasniva Europska unija. To podrazumijeva uspostavljanje regulatornog okruženja za elektronske komunikacije koje obezbjeđuje razvoj tržišta za telekomunikacijske mreže i usluge u korist građana Europske unije, čija osnova je tehnološka i servisna neutralnost se reflektuje u povećanju konvergentnih tehnologija, proizvoda i usluga u telekomunikacijama. Ovakvo regulatorno okruženje pruža povećan nivo pravne sigurnosti za poticanje ulaganja u sektor, a također pruža i dovoljnu fleksibilnost da odgovori zahtjevima dinamičnog razvoja tržišta i inovativnih tehnologija, te omogućuje razvoj telekomunikacione strukture i usluga.

Regulatorni okvir za elektronske komunikacije je kreiran da promoviše europsku konkurentnost i podrži izgradnju najznačajnije komunikacijske infrastrukture i globalni razvoj komunikacija. Bežične elektronske komunikacije su integralni dio ove infrastrukture, a politika upravljanja radiofrekvencijskim spektrom podržava i dopunjava regulatorni okvir.

Kao dio regulatornog okvira iz 2002. godine, uveden je specifičan regulatorni instrument za poboljšanje saradnje i koordinacije između država članica u vezi s politikom spektra unutar Europske unije: program politike radiospektra (engl. RSPP-Radio Spectrum Policy Programme). Na osnovu odredbi Okvirne direktive, Europska komisija sada može podnositi zakonske prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću za uspostavljanje višegodišnjeg programa politike radiospektra za utvrđivanje političke orijentacije i ciljeva za strateško planiranje i harmonizaciju korištenja radiospektra u Europskoj Uniji. To predstavlja priliku da se uključe važni donosioci odluka u postizanju šireg konsenzusa o smjeru politike spektra.

Na nivou Europske unije je prepoznata potreba za revidiranjem regulative u području elektronskih komunikacija, te je u decembru 2018. godine usvojen Europski zakonik elektronskih komunikacija (Direktiva 2018/1972/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. decembra 2018. o Europskom zakoniku elektronskih komunikacija), koji u sebi sadrži revidirane direktive prethodnog telekomunikacijskog paketa. Zemlje članice EU trebale su implementirati Direktivu do 21. decembra 2020. godine.

Još jedan zakonodavni okvir koji je relevantan za Agenciju u provođenju nadležnosti je Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast – EUROPA 2020. Ovaj dokument predstavlja desetogodišnju strategiju Europske unije za rast i zapošljavanje, s ciljem da se u Europskoj uniji stvore jednaki uslovi za pametan, održiv i uključiv rast. Europa 2020 izrađena je kao nastavak Lisabonske strategije koja je predstavljala strateški razvojni plan Europske unije za period od 2000-2010. godine. Europa 2020 strategija je usmjerena na dugoročan rast i ostvarivanje ekonomskih, socijalnih i okolišnih ciljeva. Strategijom Europa 2020 nastoji se podstaći rast koji je pametan, održiv i uključiv, a pametan rast između ostalog podrazumijeva unaprjeđenje učinkovitosti Europske unije u obrazovanju kroz poticanje građana na učenje, kreiranje novih proizvoda i usluga koji utiču na rast i radna mjesta, s ciljem prevazilaženja digitalnog jaza.

Dodatno, Europska unija je 9. marta 2021. predstavila viziju i puteve do uspješne digitalne transformacije Europe do 2030., gdje su uveli strateški cilj i tzv. Okosnicu digitalnog kompasa digitalne decenije EU-a koju čine četiri glavne tačke:

- Povećanje nivoa znanja i vještina koje podrazumijeva stvaranje populacije stručnjaka u IKT industriji od 20 miliona, te da najmanje 80% populacije vlada osnovnim digitalnim vještinama;
- Izgradnja sigurnih i održivih digitalnih infrastruktura, koje će obezbijediti pristup i konekciju za svakoga na gigabitskim brzinama, te 5G uspostavljeno svuda. Dvostruko povećanje proizvodnje najsavremenijih poluprovodnika. Obezbjedenje EDGE tehnologija i računarstvo u „oblaku“, te uvođenje super računara (sa kvantnim ubrzanjem): 10 000 vrlo sigurnih i klimatski neutralnih rubnih čvorova;
- Digitalizacija javnih usluga što podrazumijeva da su ključne javne usluge potpuno dostupne na internetu, E-zdravstvo kojim 100 % populacije ima pristup medicinskoj dokumentaciji, 80 % populacije koji koriste digitalnu identifikaciju;
- Digitalna transformacija preduzeća: Prihvatanje novih tehnologija, računarstvo u „oblaku“/ umjetna inteligencija/“big data“ u 75 % preduzeća u EU-u, zatim proširenja i investicije u cilju udvostručenja preduzeća tipa EU Unicorn, te korištenje barem osnovne digitalne tehnologije u više od 90 % MSP-ova.

U oblasti elektronskih medija, odnosno audiovizuelnih medijskih usluga osnovni dokument na nivou Europske unije je Direktiva o audiovizuelnim medijskim uslugama. U skladu s obavezama iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Agencija je 2011. godine u potpunosti harmonizovala podzakonske akte s tadašnjom Direktivom o usklađivanju određenih odredbi propisanih zakonom, uredbom ili upravnim postupkom u državama članicama u vezi s pružanjem audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. marta 2010.). Tokom 2016. godine, Europska komisija je započela proces revizije Direktive kako bi je prilagodila promjenama na tržištu audiovizuelnih medijskih usluga, kao i promjenama u načinu prijema medijskih sadržaja, kao i novonastalom tehnološkom razvoju, a posebno imajući u vidu trend konvergencije sadržaja i usluga koje se distribuišu preko interneta. Pored toga, nova Direktiva uzima u obzir i novonastale platforme putem kojih se distribuišu audiovizuelni sadržaji (engl. video-sharing platforms) bez uredničke odgovornosti, iz razloga što ih uglavnom generišu krajnji korisnici.

Nova direktiva, Direktiva 2018/1808 Europskog parlamenta i Vijeća od 14.11.2018. o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim uslugama), stupila je na snagu 19.12.2018. godine. Prvobitni rok za transponovanje njenih odredbi u nacionalne pravne i regulatorne okvire je bio 19.09.2020. godine, koji je zbog pandemije produžen za godinu dana. U septembru 2021., Agencija je posredstvom Direkcije za evropske integracije informisana da će Europska komisija u 2022. godini vršiti provjeru usklađenosti bh zakonodavstva sa revidiranim Direktivom, s obzirom da je usklađivanje preduslov za učešće BiH u programu Kreativna Europa za period 2021-2027. godine. Kreativna Europa je program Europske komisije za podršku i sufinansiranje projekata iz oblasti kulture i audiovizuelnog sektora, a predstavlja neprocjenjiv izvor podrške jačanju kapaciteta i međunarodnoj cirkulaciji kreativne industrije u našoj zemlji. U tom smislu će aktivnosti u procesu usklađivanja podzakonskih akata iz oblasti emitovanja s odredbama Direktive biti jedan od prioriteta

u pogledu normativnih aktivnosti Agencije, s obzirom da posljedica netransponovanja Direktive tokom 2022. godine može biti isključenje BiH iz navedenog programa. Pri tome će biti potrebno odgovoriti na brojne izazove koje novi tekst Direktive postavlja pred regulatore, prvenstveno u pogledu određivanja nadležnosti nad platformama za širenje videozapisa i regulacije istih. U tom smislu će nastavak saradnje sa europskim regulatorima, te kontinuirano praćenje rješenja koje su usvojile države članice EU, biti od izuzetnog značaja.

Bosna i Hercegovina je 2014. godine ratifikovala Europsku konvenciju o prekograničnoj televiziji Vijeća Europe, koja formalno predstavlja pravno obavezujući međunarodni instrument iz ove oblasti. Međutim, u procesu usklađivanja Konvencije s tada važećom Direktivom o AVM uslugama, Konvencija je de facto stavljena van snage odbijanjem Europske komisije da da saglasnost za potpisivanje nove verzije, a što je rezultiralo prestankom rada Stalnog komiteta za prekograničnu televiziju.

Budući da je članica Vijeća Europe, Agencija je obavezna da primjenjuje relevantne standarde i preporuke Vijeća Europe.

Svi navedeni zakonski i podzakonski akti, kao i drugi zakonski i podzakonski akti koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, jedinstveno definišu relevantni Strateški okvir na osnovu kojeg Agencija prepoznaje osnovne strateške pravce djelovanja.

UČESNICI I PARTNERI

2.1. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I DRUGIM ORGANIZACIJAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Agencija baštini trend pozitivne saradnje sa institucijama na svim nivoima u Bosni i Hercegovini u cilju što efikasnijeg korištenja državnih resursa, a za dobrobit svih građana. Saradnja državnih institucija i Agencije od izuzetnog je značaja u procesu pridruživanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji sa aspekta postojanja i uspješnog djelovanja nezavisnog regulatornog tijela.

Vladine i nevladine organizacije koje se bave zaštitom ljudskih prava, slobode govora, autorskih prava, medijske i informacijske pismenosti, kao i druge institucije i organizacije sličnih nadležnosti (Institut za mjeriteljstvo BiH, Institut za standardizaciju BiH, Institut za zaštitu intelektualnog vlasništva BiH), uključujući i akademsku zajednicu, su od posebnog značaja u smislu razumijevanja potreba i mjera koje je potrebno preduzimati u cilju zadovoljenja potreba krajnjih korisnika.

Saradnja sa nosiocima dozvola Agencije ostvaruje se u svrhu daljeg razvoja oblasti koje Agencija reguliše i ukupnog ekonomskog razvoja. Agencija, u proaktivnom pristupu, podstiče sve nosioce dozvola da učestvuju u procesima donošenja pravila putem javnih konsultacija, koje su transparentne i otvorene za sve relevantne sudionike.

2.2. SARADNJA SA NOSITELJIMA DOZVOLA AGENCIJE

Saradnja sa nosiocima dozvola Agencije ostvaruje se u svrhu daljeg razvoja oblasti koje Agencija reguliše i ukupnog ekonomskog razvoja. Agencija, u proaktivnom pristupu, podstiče sve nosioce dozvola da učestvuju u procesima donošenja pravila putem javnih konsultacija, koje su transparentne i otvorene za sve relevantne sudionike..

2.3. SARADNJA SA KRAJNJIM KORISNICIMA USLUGA

Agencija podstiče razvoj tržišta telekomunikacija u cilju ostvarenja što više koristi za korisnike usluga u smislu ostvarenja konkurentnosti i mogućnosti korisnika da izaberu pružaoca usluge, po najpovoljnijoj cijeni i zadovoljavajućom kvalitetom usluge.

2.4. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

Predstavnici Agencije učestvuju na najvažnijim međunarodnim skupovima u područjima regulacije emitovanja, telekomunikacija i međunarodne koordinacije frekvenzijskog spektra, u skladu sa svojim nadležnostima. Agencija se aktivnim učešćem na skupovima u organizaciji Evropske unije iskazuje kao zainteresovan partner i radi na promociji i približavanju Bosne i Hercegovine standardima razvijenih zemalja, kako EU, tako i van EU.

Agencija baštini dobru saradnju sa: Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU), Evropskom komisijom i pripadajućim institucijama u Briselu, te Vijećem Europe, Delegacijom Evropske unije u BiH, BEREC–om (regulatorno tijelo EU za elektronske komunikacije), Evropskom platformom regulatornih tijela (EPRA), Evropskom grupom regulatora (ERG), Evropskom grupom regulatora za audiovizuelne medijske usluge (ERGA), Upravnim komitetom za medije i informaciono društvo (CDMSI) pri Vijeću Europe, ostalim komitetima i radnim grupama Vijeća Europe, Mediteranskom mrežom regulatornih tijela (MNRA), Evropskim audiovizuelnim observatorijem (EXCO), UNICEF–om, UNESCO–m, OSCE–om i drugim. Aktivnosti će biti usmjerene i prema regionalnim i drugim udruženjima i radnim tijelima regulatora, te diplomatskim predstavništvima u Bosni i Hercegovini.

STRATEŠKI CILJEVI

U skladu sa modelom usvojene Metodologije, opći cilj je definisan kao predviđeni dugoročni cilj čijem ostvarenju doprinose pojedinačni projekat/projekti, što predstavlja opravdanost projekta/projekata.

Specifični cilj (svrha projekta) opisuje željene efekte projekta/projekata/programa, odnosno ostvarivanje neposrednog cilja za direktne korisnike kao jasno definisanog stanja ciljanog objekta projekta u budućnosti.

S obzirom na nadležnosti Agencije, potrebno je definisati razvojne ciljeve i definisati konkretne korake i resurse za postizanje tih ciljeva. Ovo podrazumijeva aktivno i regularno upravljanje razvojem, odnosno pretvaranje razvojnih ciljeva i prioriteta u konkretne aktivnosti sa jasnim finansijskim učinkom i institucionalnim odgovornostima, realizaciju tih aktivnosti, te monitoring i evaluaciju rezultata realizovanih aktivnosti. S tim u vezi bilo je potrebno odrediti strateški okvir koji obuhvata dokumente od strateške važnosti na osnovu kojih Agencija priprema programe ili planove, a u koje spadaju: Zakon o komunikacijama, sektorske politike i strategije, Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast – EUROPA 2020, potpisani sektorski, multilateralni i bilateralni sporazumi, obaveze vezane za integraciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) u Europsku uniju (u daljem tekstu: EU) i drugi dokumenti koje donose relevantne domaće i međunarodne institucije.

U procesu donošenja Srednjoročnog plana rada Agencije za period 2023-2025. godine, Agencija se vodila kriterijima svojih nadležnosti, mandata, zakonskih i podzakonskih akata koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, zakona i propisa koji su na snazi u Europskoj Uniji sa kojim postoji obaveza usklađivanja prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju Bosne i Hercegovine Europskoj uniji, zaključaka sa sastanaka pregovaračkih pododbora u procesu razgovora sa predstavnicima Europske unije, preporuka koji iz tih pregovora proističu, tehničkih i tehnoloških trendova u oblastima elektronskih komunikacija i emitovanja, odnosno audio-vizuelnih medija i medijskih usluga radija, potrebe tržišta elektronskih komunikacija i elektronskih medija, te drugih standarda, propisa, preporuka i dobrih praksi koje su usvojile relevantne međunarodne institucije ITU, BERC, CEPT, ERGA, EPRA i dr.

Nakon provedenih analiza trenutnog stanja tržišta elektronskih komunikacija – telekomunikacija i emitovanja – audio-vizuelnih medija u Bosni i Hercegovini, regiji Zapadnog Balkana i Europske unije, raskoraka u realizaciji tehničkih inovacija i kašnjenja u procesu stvaranja afirmativnog zakonskog i regulatornog okvira za podsticanje i produbljivanje tržišnog takmičenja i liberalizacije tržišta u cjelini, Agencija je definisala osnovne strateške ciljeve u sklopu strateškog okvira za 3-godišnji period 2023-2025. godine u smislu osnaživanja sopstvenih kapaciteta, opremljenosti i modernizacije regulatornog okvira iz svoje nadležnosti s ciljem praćenja navedenih trendova i praksi, kako slijedi

1. Regulisanje elektronskih komunikacija sa ciljem poticanja efikasne tržišne konkurencije, uključujući konkurenciju baziranu na infrastrukturi;
2. Regulisanje audiovizuelnog sektora uz stvaranje ambijenta u kojem su osigurane slobode govora i razvoj medijskih sloboda;
3. Upravljanje i nadzor nad frekvencijskim spektrom, sa ciljem stvaranja uslova za primjenu novih tehnologija;
4. Razvoj kvalitetnih i raznovrsnih usluga elektronskih komunikacija;
5. Unaprjeđenje institucionalnih kapaciteta Agencije.
6. Zaštita korisnika i njihova inkluzija u savremene tokove elektronskih komunikacija

OPIS STRATEŠKIH CILJEVA

3.1 REGULISANJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA SA CILJEM POTICANJA EFIKASNE TRŽIŠNE KONKURENCIJE, UKLJUČUJUĆI KONKURENCIJU BAZIRANU NA INFRASTRUKTURI

Tehničko-tehnološki razvoj stvorio je praktične uslove za konvergenciju dva sektora: sektora emitovanja i distribucije audio-vizuelnih sadržaja, i sektora elektronskih komunikacija.

Ubrzan razvoj digitalnih usluga koje se nude putem online platformi je, pored brojnih prednosti za potrošače i biznise, donio i brojne negativne posljedice po društva i ekonomije, prvenstveno u smislu pružanja i razmjene nezakonite robe, usluga i sadržaja. Online usluge se također zloupotrebljavaju, putem manipulativnih algoritamskih sistema, za širenje dezinformacija i drugih štetnih sadržaja. Ovi izazovi i načini na koje ih platforme rješavaju imaju značajan uticaj na fundamentalne slobode u online okruženju. Dosadašnje ciljane, sektorski specifične mjere na nivou Europske unije nisu dale adekvatne rezultate, zbog čega se EU opredijelila za sveobuhvatnu reformu digitalnog prostora pomoću Akta o digitalnim uslugama (DSA) i Akta o digitalnim tržištima (DMA), o kojima Europski parlament još raspravlja i čije se usvajanje očekuje tokom 2022. godine. Njima se žele nametnuti strožija pravila i veća odgovornost digitalnim platformama, urediti tržišta i usluge koje su povezane s elektronskim komunikacijama, što uključuje društvene mreže, internetske stranice za kupoprodaju i druge internetske platforme, uključujući i "gatekeepere". DSA predviđa nadzornu strukturu prema kojoj će svaka država članica imenovati jedno ili više nadležnih nezavisnih regulatornih tijela, od kojih će jedno biti nacionalni koordinator Digitalnih usluga, koji će moći sankcionisati platforme uključujući izricanje novčanih kazni.

Važno je napomenuti da će navedeni akti imati direktnu primjenu u državama članicama EU (kao što je slučaj i sa GDPR-om u oblasti zaštite ličnih podataka), te da je BiH Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju preuzela obavezu usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom Europske unije.

Imajući u vidu navedeno, kao i proširenje ovlaštenja na pružaoce platformi za razmjenu videozapisa koja proizilazi iz revidirane Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama, a koja podrazumijeva sistem koregulacije, Agencija se programski opredijelila za podizanje svijesti o važnosti i ulozi samoregulacije i koregulacije, kao i iniciranje međusektorske saradnje sa ostalim sudionicima koji imaju ulogu i nadležnosti u oblasti digitalnih usluga.

Primjena novih odredbi Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama na nivou država članica EU tek je u začetku, te s tim u vezi Agencija ima potrebu da prati iskustva drugih zemalja o tome koje konkretne mjere bi koregulatorni pristup mogao podrazumijevati. Nadalje, kroz učesće u međunarodnim platformama, prije svega ERGA-i, Agencija prati dešavanja u vezi usvajanja i primjene DSA i DMA. Shodno tome, potrebno je unaprijediti kapacitete Agencije u cilju što kvalitetnijeg provođenja regulatornog okvira u pogledu navedenog.

Agencija je također identifikovala potrebu međuinstitucionalne saradnje u oblasti uređenja online medijskih sadržaja. U okviru projekta Vijeća Europe projekta "Sloboda izražavanja i sloboda medija u BiH - JUFREX 2" za prvu polovinu 2022. planirana je izrada studije u vezi regulacije štetnih sadržaja u online prostoru u BiH. Studija će dati konkretne preporuke za uređenje ove oblasti u BiH i ulogu Agencije u tom procesu, na osnovu mapiranja najboljih europskih praksi, te identifikovanju domaćih institucija koje bi bile potencijalni partneri za saradnju.

U cilju poticanja razvoja elektronskih komunikacija provode se analize tržišta i donose odgovarajuće mjere koje doprinose:

- a. povećanju konkurentnosti tržišta,
- b. poticanju investicija u razvojne infrastrukturne projekte,
- c. pružanju usluga odgovarajuće razine kvaliteta, prihvatljivih cijena i uvođenju inovativnih rješenja.

Agencija provodi analize relevantnih tržišta podložnih prethodnoj (ex ante) regulaciji (u daljem tekstu: relevantna tržišta) i na osnovu toga donosi odgovarajuće odluke i mjere. Agencija će utvrđivati relevantna tržišta u skladu s propisima iz ove oblasti, koji trebaju biti usklađeni u što je moguće većoj mjeri s EU regulatornim okvirom.

Agencija je u periodu 2020-2021. godina, u skladu sa odredbama Pravila 54/2011 o analizi tržišta elektronskih komunikacija, sprovedla analize pet relevantnih tržišta koja podliježu prethodnoj regulaciji. Dodatno, Agencija je utvrdila još tri dodatna tržišta, koja nisu navedena u Aneksu Pravila 54/2011, te je sprovedla Test tri kriterija za ta tri tržišta, s ciljem utvrđivanja da li su ona podložna prethodnoj regulaciji. U toku 2022. godine, Agencija će pratiti implementaciju regulatornih obaveza nametnutih operatorima sa značajnom tržišnom snagom na gore navedenim tržištima.

Agencija će u periodu 2022-2023. godina sprovesti treći krug analiza relevantnih tržišta za sljedeća tržišta:

1. Analiza tržišta terminacije poziva u individualne javne telefonske mreže na fiksnoj lokaciji - veleprodajni nivo,
2. Analiza tržišta poziva koji završavaju u individualnim mobilnim mrežama - veleprodajni nivo.

U svrhu implementacije računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, Agencija će u 2022. godini usvojiti Metodologiju računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva u kojoj će biti definisani principi regulatornog računovodstva, proces pripreme, revizije i objave regulatornih finansijskih izvještaja te principi računovodstvenog razdvajanja (metode alokacije, izvještaji, transferne naknade i sl.).

Agencija će za pregled regulatorne računovodstvene dokumentacije i regulatornih računovodstvenih izvještaja angažovati eksterne eksperte.

U cilju sprječavanja cjenovne diskriminacije na tržištu, sprječavanja unakrsnog subvencioniranja između usluga sa različitih tržišta, obezbjeđenja „fer“ tržišne konkurencije, kao i zaštite interesa krajnjih korisnika, Agencija će definisati metodologiju za sprovođenje testa istiskivanja marže (eng. „margin squeeze“) kod utvrđivanja cijena usluga ili paketa usluga.

Politikom sektora elektronskih komunikacija BiH za period 2017-2021. godine definisane su aktivnosti, među kojima su osiguranje podsticaja i subvencija za intenziviranje izgradnje širokopojasne pristupne infrastrukture, te razvoj i implementacija širokopojasnih tehnologija. U svrhu realizacije ovih aktivnosti biće uspostavljen sistem mapiranja širokopojasnog pristupa, koji će obezbijediti prikaz trenutnog stanja, pokazati stepen dostupnosti i pokrivenosti stanovništva širokopojasnim uslugama/internetom (fiksni, mobilni i satelitskim putem), izvršiti kategorizaciju i mapiranje područja pokrivanja pristupnih mreža, uključujući i NGA (engl. Next Generation Access), te omogućiti ocjenu potreba za finansiranje izgradnje elektronske komunikacijske infrastrukture u nepokrivenim područjima.

Nakon uspostave sistema za mapiranje i provedenih studija pokrivenosti, a u okviru svojih nadležnosti i u saradnji s drugim državnim institucijama, Agencija će izraditi modele ulaganja, odnosno poticanja razvoja telekomunikacione infrastrukture. Jedan od načina je i definisanje poticajnih mjera, kao što su subvencije, te definisanje obaveza za vlasnike mrežne infrastrukture i pružaoce usluga (operatore) da obezbijede jednak pristup, uslove i prava na elektronske komunikacijske usluge stanovništvu BiH, nezavisno o lokaciji. Na osnovu rezultata provedenih studija, Agencija će predložiti program s definisanim uslovima i načinima raspodjele sredstava za finansiranje razvoja infrastrukture elektronskih komunikacija, a u cilju stvaranja uslova za širokopojasni pristup uslugama ruralnih područja, odnosno područja od posebne brige.

3.2 REGULIRANJE AUDIOVIZUALNOG SEKTORA UZ STVARANJE AMBIJENTA U KOJEM SU OSIGURANE SLOBODE GOVORA I RAZVOJ MEDIJSKIH SLOBODA

Transponovanjem revidirane Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama, Agencija će u značajnoj mjeri izvršiti prilagođavanje svog regulatornog okvira u oblasti audiovizuelnih medijskih usluga novim, izmijenjenim okolnostima na tržištu i potrebama javnosti koji medijski sadržaj sada prate na potpuno drugačiji način od onoga u tradicionalnom medijskom okruženju. Izmjene regulative u audiovizuelnom sektoru će prvenstveno podrazumijevati sljedeće:

- proširenje određenih pravila na platforme za razmjenu videozapisa
- bolja zaštita maloljetnika od štetnog sadržaja u online prostoru, uključujući jačanje obaveza za pružaoc audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev
- jačanje obaveza pružaoca audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev da promovira europska djela
- više fleksibilnosti u pogledu rasporeda i trajanja oglašavanja u televizijskom programu.

U oblasti zaštite maloljetnika, tačnije primjeni sistema kategorizacije sadržaja u svrhu zaštite maloljetnika od potencijalno štetnih sadržaja, identifikovana je potreba za uspostavljanjem samoregulacije. Naime, trenutno je svaka televizijska stanica sama odgovorna za označavanje sadržaja, pri čemu se suočavaju sa poteškoćama pri donošenju uredničkih odluka o odgovarajućim dobnim oznakama zbog različitih razloga, uključujući nedostatak resursa, kapaciteta i znanja. U skladu sa najboljom europskom praksom, kategorizacija kinematografskih djela i filmova je odgovornost stručnih udruženja. Presudno za uspjeh modela samoregulacije i dalje ostaje spremnost samih pružalaca da učestvuju u ovom sistemu na dobrovoljnoj osnovi. Agencija može i formalno inicirati ovaj proces, te obezbijediti određenu podršku, u skladu sa svojim kapacitetima i voljom predstavnika medijske zajednice.

Regulacija audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev je na snazi još od 2011. godine, međutim, na njih se primjenjuje samo osnovni set pravila koja se odnose na najštetnije kategorije sadržaja. Kako revidirana Direktiva uvodi pojačane obaveze za ovu vrstu usluga, Agencija je u obavezi posvetiti više pažnje pitanjima koja se odnose na ove usluge.

Kada je riječ o registraciji pružalaca VoD usluga u BiH, postoje određeni izazovi koje je potrebno prevazići primjenom mjera uključuju:

- Mapiranje ovih usluga, tj. njihovog pronalaska i identifikacije.
- Procjena da li se radi o audiovizuelnoj medijskoj usluzi, odnosno da li video sadržaji koji se nude ispunjavaju sve potrebne kriterijume kako bi se smatrali audiovizuelnom medijskom uslugom.
- Procjena da li se vloggeri mogu smatrati pružaocima audiovizuelnih medijskih usluga (koji kao takvi potpadaju pod klasičnu regulaciju), ili se njihovi videozapisi smatraju korisnički generisanim sadržajima za koje su u konačnici odgovorne platforme poput YouTube-a. Vijeće Regulatorne agencije za komunikacije je u 2021. pokrenulo proces

javnih konsultacija na nacrtu Pravila o izmjeni i dopunama Pravila 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga i Pravila 76/2015 o pružanju medijskih usluga radija, kojima je predloženo proširenje odgovornosti korisnika dozvola Agencije za televizijsko i radijsko emitovanje na sadržaje koji se objavljuju na internet stranicama pod logom korisnika dozvola. Predložene izmjene bi podrazumijevale uvođenje bazičnog stepena uredničke odgovornosti u cilju sprječavanja pružanja najštetnijeg sadržaja poput širenja diskriminacije i mržnje, ugrožavanja javnog reda i mira, te narušavanja dobrobiti maloljetnika.

3.3. UPRAVLJANJE I NADZOR NAD FREKVENCIJSKIM SPEKTROM, S CILJEM STVARANJA UVJETA ZA PRIMJENU NOVIH TEHNOLOGIJA

S ciljem digitalizacije zemaljske radiodifuzije u BiH, Agencija će realizovati sljedeće projekte:

- Izrada Plana korištenja radiofrekvencijskog opsega 174-230 MHz za potrebe digitalne zemaljske radiodifuzije i finaliziranje procesa međunarodne koordinacije za predmetni opseg;
- Izrada dokumentacije i raspisivanje javnog poziva za dodjelu dozvola za operatore multipleksa za preostale raspoložive resurse definisane međunarodnim sporazumima.

Realizacijom gore navedenih prioriteta stvoriće se pretpostavke za finalizaciju procesa provođenja tranzicije na digitalnu zemaljsku radiodifuziju televizijskog i uvođenje digitalnog radijskog emitovanja u BiH.

U Dozvolama za korištenje radiofrekvencijskog spektra za potrebe pružanja usluga putem mobilnih pristupnih sistema utvrđena je “tehnološka neutralnost”, te su napravljene pretpostavke za olakšanje administrativnih procedura u pogledu uvođenja novih tehnologija, s akcentom na mobilne mreže pete generacije. U narednom periodu Agencija će:

- izvršiti identifikaciju frekvencijskih opsega u kojima će se implementirati mreže pete generacije;
- izvršiti usklađivanje Plana namjene frekvencija;
- izvršiti izmjene i dopune postojećih planova korištenja frekvencija s ciljem omogućavanja koegzistencije različitih tehnologija;
- donijeti nove planove korištenja frekvencija u opsezima koji za ove potrebe do sada nisu korišteni;
- osloboditi predmetne opsege od postojećih korisnika;
- unaprijediti sisteme upravljanja i kontrole radiofrekvencijskog spektra kroz jačanje ljudskih, kadrovskih i tehničkih kapaciteta Agencije.

Posebno je važno istaći da se implementacijom gore navedenih aktivnosti očekuje i veliki broj novih izvora elektromagnetnog polja, te će nadzor i kontrola istog imati poseban značaj. S tim u vezi, Agencija će obezbijediti adekvatne tehničko-tehnološke i ljudske resurse Agencije.

Agencija planira, putem web portala i drugih sistema javnog informisanja, edukovati i informisati javnost o rezultatima mjerenja i dozvoljenim vrijednostima elektromagnetnog polja. U narednom periodu Agencija će sprovesti sljedeće aktivnosti:

- proširenje kapaciteta senzorske mreže za praćenja nivoa elektromagnetnog polja;
- edukacija i informisanje stanovništva o uticaju elektromagnetnog polja na zdravlje;
- jačanje ljudskih, kadrovskih i tehničkih kapaciteta Agencije za mjerenje nivoa elektromagnetnog polja.

Realizacijom navedenih aktivnosti, na adekvatan način će se tretirati oblast koja sve više izaziva veliku pažnju javnosti zbog rasta broja izvora signala uzrokovanog izgradnjom mreža pete generacije.

U cilju stvaranja uslova za objektivno mjerenje i analizu rezultata mjerenja, radi provjere poštovanja uslova dozvola, te poređenja relevantnih parametara kvaliteta mobilnih mreža sva tri mobilna operatora (engl. benchmarking), a u skladu sa strateškim ciljem iz prošlog perioda, izvršena je nabavka sistema za mjerenje i analizu kvaliteta usluga. U narednom periodu Agencija će:

- usvojiti podzakonske akte Agencije koji će detaljno definisati parametre kvaliteta javnih elektronskih komunikacionih usluga, među njima i mobilnih mreža, te odrediti način njihovog mjerenja i obrade;
- definisati tehničke zahtjeve i format podataka za objavljivanje mjernih rezultata;
- izvršiti tehničko osposobljavanje, edukacija stručnog tima i prenos znanja.
- uvesti sistem automatizacije procesa kontrole kroz implementaciju softverskog rješenja koji upravlja mjernim uređajima, te automatski objedinjuje rezultate mjerenja nezavisno od vrste proizvođača opreme;
- izvršiti nadogradnju specijalnih mjernih vozila radi povećanja raspoloživosti i efikasnosti u izvođenju operacija kontrole.

3.4. RAZVOJ KVALITETNIH I RAZNOVRSNIH USLUGA ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA

U skladu sa daljim razvojem tržišta elektronskih komunikacija, napretkom tehnologije i povećanjem očekivanja od strane korisnika, Agencija će preduzeti potrebne pripremne radnje za uspostavljanje tehničkih i regulatornih preduslova za implementaciju novih tehnoloških rješenja i usluga, sa ciljem danjeg unaprjeđenja i diverzifikacije tržišta. U sferi novih usluga, u predstojećem periodu očekuje se početak pripremnih radnji na uvođenju 5. generacije mobilnih mreža (5G), te razvoja servisa kojima je 5G tehnološka pretpostavka, posebno u sferi internet pristupa audiovizuelnim i drugim multimedijalnim sadržajima visokog kvaliteta, te uspostavljanje masovnih senzorskih mreža za prikupljanje podataka u “pametnim” sistemima.

U procesu planiranja i pripreme za implementaciju 5. generacije mobilnih mreža (5G), Agencija će provesti sve neophodne pripremne radnje iz svoje nadležnosti u oblasti tehničkih priprema, planiranja i restruktuisanja radiofrekventnih resursa koji su međunarodnim sporazumima i preporukama namijenjeni za upotrebu u 5G sistemima, provesti usaglašavanje i koordinaciju sa planom frekvencija susjednih država radi izbjegavanja pograničnog ometanja, te provesti postupke izrade i definisanje tehničkih uslova dozvole za pružanje 5G usluga.

Uporedo sa implementacijom 5G mreža u Bosni i Hercegovini, ali i jačanjem mrežne infrastrukture (posebno optičke mreže) stvoriće se pretpostavke za pružanje novih servisa i otvaranju novih tržišnih prostora, koji će biti subjekat uspostavljanja regulatornog okvira. Agencija će u skladu sa navedenim pokrenuti projekte i aktivnosti u vezi sa uspostavljanjem regulatornog okvira, internih tehničkih i ljudskih kapaciteta potrebnih prvenstveno za ostvarivanje radnji iz svoje nadležnosti u oblasti mašinskih komunikacija (engl. M2M, Machine-to-Machine) i servisa u oblasti internet stvari (engl. IoT, Internet of Things), a koje će biti pružane putem 5G mreža i specifičnih vezanih tehnologija posebne namjene za komunikacije senzorskih mreža.

Širenjem širokopojasnog pristupa internetu i sve dostupnijom uslugom pristupa, uz aktuelne tehnološke trendove, usluge pružanja multimedijalnih servisa, a posebno servisa pristupa audiovizuelnim sadržajima putem interneta u formi streaming servisa i Over-the-Top (OTT) servisa postaju subjekat regulacije globalno. Na osnovu aktivnosti u smjeru regulacije OTT servisa u EU, Bosna i Hercegovina, odnosno Agencija, razmotriće uspostavu regulatornih mehanizama i prakse usklađene sa trendovima u Europskoj uniji.

3.5. UNAPRJEĐENJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA AGENCIJE

Agencija će izvršiti potrebne pripreme za programski orijentisano strateško planiranje kroz aktivnosti mapiranje poslovnih procesa. Slijedom identifikovanih poslovnih procesa izvršiće se procjena nivoa rizika i izraditi registar Rizika Agencije. Agencija će iz rezultata prethodne dvije aktivnosti izraditi Plan integriteta Agencije.

U 2024. godini Agencija će preći na tzv. programsko budžetiranje. U narednom srednjoročnom planu Agencija će izvršiti sve potrebne pripreme za uspostavljanje mehanizama za programsko budžetiranje, te kreirati prijedlog budžeta u skladu sa tim.

Povećanje institucionalnih kapaciteta u smislu unaprjeđenja poslovnih procesa, povećanja dostupnosti i sigurnosti podataka na informacionom sistemu (IS), poboljšanje komunikacije, optimiziranja troškova i stvaranje uslova za kontinuirani razvoj IS-a, Agencija će obezbijediti kontinuiranim praćenjem i uvođenjem najnovijih tehnologija, te uspostavljanjem „disaster recovery“ (DR) lokacije za oporavak informacionog sistema Agencije u slučaju katastrofa (požar, poplave, zemljotresi, hakerski napadi, gubitak podataka i sl.), nastavkom digitalizacije poslovnih procesa primjenom savremenih IT rješenja, uvođenjem savremenih mehanizama za unaprjeđenje sigurnosti IS-a („machine learning, artificial intelligence“ i sl.), stručnim usavršavanjem zaposlenika Sektora za IT (radionice, obuke, seminari, konferencije i sl.). U cilju poboljšanja prezentacijskih modula i materijala Agencija će izvršiti nadogradnju i redizajniranje web stranice Agencije. Također, u narednom periodu izvršiće se opremanje konferencijskim „AudioiVideo-Media“ sistemom i rekonstrukcija dijela poslovnog prostora za potrebe konferencijske sobe.

U cilju unaprjeđenja institucionalnih kapaciteta, jedan od ciljeva Područja emitovanja u oblasti kablovske/IPTV distribucije je provođenje adekvatnog praćenja i zaštite ekskluzivnih i drugih prava. Agencija bi nabavkom odgovarajućeg centralizovanog sistema za monitoring kablovskih/IPTV operatera ili nadogradnjom postojećeg centralizovanog sistema za monitoring broja korisnika kod kablovskih operatera, mogla povećati stepen nadzora i regulacije u oblasti poštovanja autorskih i drugih prava.

Pored toga, potrebna je i nadogradnja postojećeg informacionog sistema za mašinsko prepoznavanje glasova i riječi u audiovizuelnom medijskom prostoru i medijskom prostoru radija u BiH, u cilju optimizacija monitoringa i kontrole kako bi monitoringom bili obuhvaćeni svi nosioci dozvola za emitovanje TV sadržaja. Nadograđen informacioni sistem će dodatno unaprijediti efikasnost kontrole televizijskih programskih usluga sa dozvolom za emitovanje TV sadržaja, kao i efikasno i transparentno upravljanje procesom rješavanja predmeta koji se tiču povreda uslova izdatih dozvola, kodeksa, pravila, odluka i drugih akata Agencije, kao i Zakona o komunikacijama.

3.6. ZAŠTITA KORISNIKA I NJIHOVA INKLUZIJA U SUVREMENE TIJEKOVE ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA

Agencija će izvršiti izmjene i dopune postojećih propisa o zaštiti prava krajnjih korisnika, kojima će prenijeti odredbe Direktive o Europskom zakoniku elektronskih komunikacija (Direktiva (EU) 2018/1972) koje se odnose na prava krajnjih korisnika (zahtjevi u vezi s informacijama za ugovor, transparentnost, objava informacija, trajanje i raskid ugovora i sl.) u odnosu na najbolju europsku regulatornu praksu.

Također, Agencija će osigurati krajnjim korisnicima besplatan pristup interaktivnom alatu za poređenje i ocjenu ponuda javnih elektronskih komunikacijskih usluga u Bosni i Hercegovini, u dijelu fiksne i mobilne telefonije, usluga pristupa internetu, distribucije TV i radio programa (AVM sadržaja) i kombinovanih paketa navedenih usluga (Kalkulator tarifa).

U cilju stvaranja uslova za objektivno mjerenje i analizu rezultata mjerenja, provjeru poštivanja uslova dozvola i propisa Agencije, obezbjeđivanja dostupnosti informacija o kvalitetu javnih komunikacionih mreža, podsticanja konkurentnosti i unaprjeđenja kvaliteta postojećih usluga za krajnje korisnike Agencija je kapacitirana odgovarajućom opremom i aplikacijama za mjerenje i analizu kvaliteta usluga. U narednom periodu, Agencija će izvršiti izmjene i dopune postojećih propisa, te izraditi nove propise kojima će definisati parametre kvaliteta javnih elektronskih komunikacijskih usluga, metode mjerenja kao i sadržaj, oblik i način objave informacija.

Agencija će kroz izradu i promociju edukativnih i informativnih materijala različitih formata vršiti unaprjeđenje medijske pismenosti svih građana, te na taj način podići svijest korisnika usluga o regulatornom okviru i mehanizmima podnošenja prigovora. Kako su usluge elektronskih komunikacija postale de facto osnovno ljudsko pravo, tako je i dostupnost tih usluga u bilo kojem dijelu BiH prioritet u društvu. Međutim, razvojem usluga izražena je potreba za zaštitom podataka, privatnosti i sigurnosti mreža. Rukovodeći se relevantnim izvještajima ITU-a i ENISA-e, kao i preporukama nadležnih institucija u BiH i stručnih tijela na nivou EU, kao i najboljom regulatornom praksom, potrebno je, prateći najnovija tehničko-tehnološka dostignuća, u skladu sa članom 8. Zakona o komunikacijama, donijeti podzakonske akte koji unutar nadležnosti Agencije regulišu ovu oblast.

Kao dodatna aktivnost u domenu poštivanja privatnosti, slijedeći najbolju regulatornu EU praksu, Agencija će uspostaviti poseban elektronski registar za sva fizička i pravna lica koja su isključila opciju da im se dostavlja komercijalna komunikacija. Ovakav registar treba omogućiti krajnjem korisniku da samostalno i automatski registruje, ili deregistruje svoj broj u navedenoj bazi. Agencija će kroz izradu i promociju edukativnih i informativnih materijala različitih formata vršiti unaprjeđenje medijske pismenosti svih građana, te na taj način podići svijest korisnika usluga o regulatornom okviru i mehanizmima podnošenja prigovora.

Bosna i Hercegovina, kao potpisnica Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima osoba s invaliditetom ima obavezu preduzimanja odgovarajućih mjera kako bi se osobama sa invaliditetom obezbijedila pristupačnost i korištenje informacijskim i komunikacijskim tehnologijama. Agencija planira započeti aktivnosti na izradi Studije o procjeni politike digitalne pristupačnosti, te aktivno učestvovati u kampanjama podizanja svijesti o izazovima s kojima se susreću osobe s invaliditetom u digitalnom društvu. Bosna i Hercegovina je potpisnica i Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta, te ima obavezu preduzimanja odgovarajućih mjera u cilju zaštite djece na internetu. S tim u vezi, Agencija provodi istraživanje koje će identifikovati glavne faktore koji utiču na stepen zaštite djece na internetu, te na osnovu toga će predložiti određene aktivnosti kako bi se u što većoj mjeri osigurala sigurnost djece na internetu. Jedan od ključnih zadataka je kreiranje regulatornog okvira koji će ohrabriti sve pružaoce usluga pristupa internetu da ponude paket usluga koji garantuju zaštitu djece od neprilagođenog sadržaja. Agencija će zajedno sa drugim nadležnim institucijama aktivno učestvovati u projektima edukacije djece, omladine, roditelja kao i stručnog usavršavanja uposlenika u obrazovnom sistemu, te u implementaciji Akcionih planova namijenjenim zaštiti djece na internetu.

Prema EU Direktivi o audiovizuelnim medijskim uslugama Agencija je dužna da, propisivanjem proporcionalnih mjera, podstiče pružaoce AVM usluga da svoje usluge postepeno učine pristupačnijim osobama sa invaliditetom i da usvoje akcione planove za realizaciju tih obaveza. Odredbe su dio Dozvole Sistema javnih radiotelevizijskih servisa i na snazi su od aprila 2020. godine. Agencija će u narednom srednjoročnom periodu sprovoditi aktivnosti na praćenju poštivanja uslova iz dozvole, te preduzimati proporcionalne regulatorne mjere kako bi uslovi dozvole bili ispoštovani.

Prema Preporuci Vijeća Europe CM/Rec(2018)1 Komiteta ministara zemljama članicama o medijskom pluralizmu i transparentnosti vlasništva nad medijima i prema Direktivi o audiovizuelnim medijskim uslugama, države imaju obavezu da promovišu mjere za razvoj vještina povezanih s medijskom pismenošću u saradnji sa relevantnim akterima, te izvještavaju o provedenim mjerama. Agencija će u narednom periodu obezbijediti informativne i edukativne materijale u različitim formatima (studije, infografike, videa i sl.). Oni će biti prilagođeni različitim ciljnim grupama i distribuisani putem web stranice Agencije posvećene medijskoj pismenosti www.medijskapismenost.ba, te pratećih naloga na društvenim mrežama <https://www.facebook.com/mipismenostbih>. Ova aktivnost uključivat će i saradnju i poticanje korisnika dozvola Agencije na proaktivnije provođenje aktivnosti u oblasti medijske i informacijske pismenosti, kao i svih drugih relevantnih aktera iz neformalne mreže institucija i organizacija aktivnih u oblasti MIL koju je Agencija formirala.

RESURSI I KAPACITETI ANGAŽOVANI ZA OSTVARIVANJE CILJEVA

4.1. PREDVIĐENA SREDSTVA FINANCIRANJA

Za realizaciju postavljenih ciljeva, neophodno je osigurati sljedeća sredstva iz budžeta i drugih izvora:

Tablica 2: Trogodišnji plan proračuna Agencije

Opis	2023.	2024.	2025.
TEKUĆI IZDACI	8,945,000.00	9,090,000.00	9,290,000.00
Bruto plate i naknade	5,900,000.00	6,000,000.00	6,100,000.00
Naknade troškova zaposlenih	585,000.00	585,000.00	585,000.00
Putni troškovi	360,000.00	360,000.00	360,000.00
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	160,000.00	160,000.00	160,000.00
Izdaci za energiju i komunalne usluge	130,000.00	130,000.00	130,000.00
Nabavka materijala	95,000.00	95,000.00	95,000.00
Izdaci za usluge prevoza i goriva	80,000.00	80,000.00	80,000.00
Iznajmljivanje imovine i opreme	110,000.00	110,000.00	110,000.00
Izdaci za tekuće održavanje	950,000.00	1,000,000.00	1,100,000.00
Izdaci osiguranja i bank.usluga i usluga platnog prometa	75,000.00	70,000.00	70,000.00
Ugovorene i druge posebne usluge	500,000.00	500,000.00	500,000.00
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1,205,000.00	1,267,000.00	995,000.00
Nabavka opreme	775,000.00	592,000.00	760,000.00
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	280,000.00	495,000.00	235,000.00
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	150,000.00	180,000.00	0.00
UKUPNO:	10,150,000.00	10,357,000.00	10,285,000.00
PLANIRANI PRIHODI	2023.	2024.	2025.
	10,150,000.00	10,357,000.00	10,285,000.00

OKVIR ZA PRAĆENJE REALIZACIJE

Ključni pokazatelj za mjeru izlaznog rezultata projekta predstavlja procenat realizacije projekta na osnovu provedenih aktivnosti koje su projektom predviđene. Pojedinačne aktivnosti, kao i procentualni udio svake aktivnosti u pojedinom projektu će biti detaljno definisane u godišnjem planu rada. Projekat će se smatrati realizovanim kada se postignu očekivani rezultati definisani u koloni 6 Akcionog plana.

Agencija će svoje godišnje planove rada uskladiti sa Srednjoročnim planom rada za vremenski period 2023-2025. godine na način da će u godišnjim planovima rada unijeti konkretne aktivnosti za realizaciju projekata iz Srednjoročnog plana.

Tablica 3: Lista projekata čija je realizacija planirana u trogodišnjem razdoblju:

R.br.	Projekti	Trajanje projekta	Očekivani rezultati
1	Uvođenje sistema za elektronsko prikupljanje i obradu podataka o tržištu ek usluga	juni '22. – juni '24.	Automatizacija prikupljanja i obrade podataka o korištenju usluga u cilju unaprjeđenja poslova analize tržišta i izvještavanja.
2	Mapiranje širokopojasnog pristupa	jul. '22. – dec. '24.	Uspostava sistema za mapiranje širokopojasnog pristupa
3	Uspostavljanje disaster recovery (DR) lokacije za oporavak IS Agencija u slučaju katastrofa (požar, poplave, zemljotresi, hakerski napadi, gubitak podataka i sl.)	mart '25. – nov. '25.	Sistem implementiran na udaljenoj lokaciji, izvršena integraciona testiranja, završena obuka administratora sistema, sistem pušten u rad u produkcionom okruženju.
4	Nadogradnja i redizajniranje web-stranice Agencije	jan '23. – juli '23.	Optimizirana i potpuno redizajnirana web stranica
5	Opremanje konferencijskim AVM sistemom i rekonstrukcija dijela poslovnog prostora za potrebe conference room	jan. '23. – dec. '25.	Nabavka opreme, instaliranje i puštanje u rad
6	Izrada objedinjenog pregleda važećih pravila Agencije	juli. '22. – dec. '23.	Publikovanje objedinjene legislative (rule book)
7	Nadogradnja Centralizovanog sistema za monitoring broja korisnika kod kablovskih operatora u BiH	jan '23.– dec '23.	Osigurano kvalitetno praćenje telekomunikacijskog tržišta u BiH
8	Izrada web-aplikacije "Kalkulator tarifa"	juli '22. – juni '23.	Uspostava softverskog alata za poređenje ponude operatora (cijene/uslovi)
9	Registar korisnika "ne zovi"	juli '22. – juli '23.	Uspostava softverskog alata za registraciju korisnika za zaštitu o neželjenih komunikacija
10	Izrada Studije o procjeni politike digitalne pristupačnosti u saradnji sa ITU	jan. '22. – dec. '24.	Objava studije o pristupačnosti

Tablica 4: Lista aktivnosti na izradi podzakonskih akata čija je realizacija planirana u trogodišnjem razdoblju:

#	Aktivnosti na izradi podzakonskih akata	Trajanje aktivnosti	Očekivani rezultati
1	Harmonizacija propisa o naknadama	jan.-22 mart. 23.	Stupanje na snagu i primjena novog Pravila
2	Izmjene i dopune Pravila 69/2013	jan. '22. – dec. '24.	Usvojeno Pravilo o izmjenama i dopuna Pravila 69/13
3	Donošenje podzakonskih akata o sigurnosti korištenja mreže, integriteta mreže, međuoperativnost usluga i uslova priključenja terminalne opreme prema relevantnim odlukama Vijeća ministara.	jan. '22. – dec. '24.	Donošenje podzakonskih akata o sigurnosti mreža
4	Izrada regulatornog okvira o informacijskoj sigurnosti u svrhu zaštite djece na internetu unutar informacijsko-komunikacijskih sistema korisnika dozvola Agencije (telekom operatori, pružaoci usluga pristupa internetu)	jan. '22. – dec. '23.	Podzakonski akti u vezi sa sigurnošću na Internetu.
5	Organizacija stručno-edukativnih skupova u svrhu razmjene iskustava stručnjaka za servis provajdere	jan. '22. – juni '23.	Usvajanje podzakonskih akata kojim se propisuju obaveze operatora za preduzimanje mjera zaštite djece na internetu

Prema izrađenoj Mapi procesa (2022. godina) i Registru rizika, predviđeno je uvođenje mjera i realizacija adekvatnih aktivnosti na smanjenju i otklanjanju identifikovanih rizika. Sljedeća tabela prikazuje dinamiku aktivnosti onih rizika koji su ocijenjeni maksimalno. Potrebno je napomenuti da nisu identifikovani rizici visokog nivoa. Maksimalni intenziteti procjene rizika su srednjeg nivoa, tj. vrijednosti intenziteta 16 (prema priručniku za procjenu rizika u institucijama BiH).

Tablica 5. Lista rizika i mjera koje će biti realizovane u srednjoročnom periodu u cilju smanjenja/otklanjanja identifikovanih rizika u poslovnim procesima Agencije

R. Br.	Poslovni proces	Naziv rizika	Planirane mjere za smanjenje/otklanjanje rizika	Rok za realizaciju mjere
1	Donošenje planova i programa rada Agencije.	Neadekvatno planiranje	Propisivanje detaljne procedure o postupcima pripreme, delegiranja, prioritizacije i praćenja realizacije projekata koja će biti usaglašena sa Priručnikom za izradu programskog proračuna u institucijama BiH i Dopunjenom Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH.	3/31/2023
2	Donošenje finansijskih planova.	Neusklađenost finansijskih planova sa planovima i programima rada Agencije.	Uskladiti procese izrade finansijskih planova sa "Priručnikom za izradu programskog proračuna u institucijama BiH".	3/31/2023
3	Donošenje podzakonskih propisa.	Propisi neusklađeni, neprecizni ili neprimjenljivi	Definisati procese uspostavljanja i održavanja Zbirke propisa Agencije;	12/31/2023
4	Donošenje podzakonskih propisa.	Propisi neusklađeni, neprecizni ili neprimjenljivi;	Uvesti dodatne kontrolne mehanizme u Uputstvu o načinu postupanja u izradi propisa Regulatorne agencije za komunikacije u smislu osiguravanja dosljedne primjene propisa o izradi podzakonskih akata;	6/30/2024
5	Davanje saglasnosti na regulatornu računovodstvenu dokumentaciju.	Nemogućnost implementacije propisa	Pripremiti novo Pravilo o odvojenom računovodstvu	06/31/2025

Sve organizacione jedinice Agencije, koje su nosioci pojedinih aktivnosti iz Akcionog plana, dostavljaju kvartalne izvještaje o realizaciji projekata Području za strategiju i planiranje. Izvještaji se dostavljaju elektronskim putem, u posljednjoj sedmici tekućeg kvartala, na način i u formi koju definiše Područje za strategiju i planiranje u skladu sa svojim nadležnostima.

Broj 01-02-3-2563-1/22

Generalni direktor

Sarajevo, 27.12.2022.g

Draško Milinović

PRILOG: Akcijski plan srednjoročnog plana rada Agencije za 2023–2025.

STRATEŠKI CILJ 1: REGULIRANJE ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA S CILJEM POTICANJA UČINKOVITE TRŽIŠNE KONKURENCIJE, UKLJUČUJUĆI KONKURENCIJU BAZIRANU NA INFRASTRUKTURI

Specifični srednjoročni cilj	Programi	Projekti/Aktivnosti	Nositelj	Trajanje projekta/aktivnosti	Očekivani rezultati	
1	2	3	4	5	6	
Uspostaviti i ojačati koregulatorne i regulatorne mehanizme u BiH	Uspostava međusektorske suradnje	Podizanje svijesti o važnosti koregulacije.	PE	srp. '22. – pro. '24.	Uspostavljen dijalog unutar stručne javnosti	
		Mapiranje i identifikacija aktera sa ciljem jačanja i uspostave koregulacije i međusektorske suradnje u oblastima pružanja usluga platformi za razmjenu videozapisa (koregulacija) i online sadržaja i digitalnih usluga (međusektorska suradnja)	PE	srp '22. – pro '24.	Prijedlog modela koregulacije i međusektorske saradnje	
Potaknuti učinkovitu tržišnu konkurenciju i razvoj infrastrukture	Omogućavanje i očuvanje tržišne konkurencije	Analiza 2 relevantna tržišta	PT	sij. '23. – pro '24.	Objava Izvješća o provedenoj analizi i izdavanje rješenja SMP operatorima	
		Uvođenje Metodologije odvojenog računovodstva	PT	srp '23. – srp '24.	Usvajanje Metodologije odvojenog računovodstva	
		Uvođenje Metodologije za primjenu testa "makaze cijena"	PT	srp '23. – srp '24.	Usvajanje Metodologije za primjenu testa "makaze cijena"	
	Razvoj infrastrukture i širokopoljasnih mreža i usluga	Razvoj infrastrukture i širokopoljasnih mreža i usluga	Praćenje razvoja tržišta elektroničkih komunikacija u BiH	PT	sij. '22. – pro. '24.	Objava kvartalnih i godišnjih izvješća
			Uvođenje sustava za elektroničko prikupljanje i obradu podataka o tržištu ek usluga	PT	lip '22. – lip '24.	Automatizacija prikupljanja i obrade podataka o korištenju usluga u cilju unapređenja poslova analize tržišta i izvješćivanja.
			Mapiranje širokopoljasnog pristupa	PT	srp. '22. – pro. '24.	Uspostava sustava za mapiranje širokopoljasnog pristupa
		Izrada prijedloga mehanizama poticaja za razvoj širokopoljasnih mreža	PT	srp. '23. – pro '24.	Prijedlog modela državne pomoći i akcijskog plana za financiranje prema geografskim područjima, prioritetima i ciljevima širokopoljasne strategije	

STRATEŠKI CILJ 2: REGULIRANJE AUDIOVIZUALNOG SEKTORA UZ STVARANJE AMBIJENTA U KOJEM SU OSIGURANE SLOBODE GOVORA I RAZVOJ MEDIJSKIH SLOBODA

Specifični srednjoročni cilj 1	Programi 2	Projekti/Aktivnosti 3	Nositelj 4	Trajanje projekta/ aktivnosti 5	Očekivani rezultati (opisno) 6
Unaprijediti prakse u regulaciji VoD-a	Tehnološki neutralna regulacija audiovizuelnih medijskih usluga	Mapiranje, identifikacija i registracija usluga na zahtjev (VoD) u BiH	PE	jan. '23 – dec. '24.	Uređeno tržište pružanja VoD usluga
		Podizanje svijesti pružalaca VoD usluga, uključujući i vloggere, o obavezujućim pravilima i ciljevima regulacije	PE	jan. '23. – dec. '24.	Uređeno tržište pružanja VoD usluga

STRATEŠKI CILJ 3: UPRAVLJANJE I NADZOR NAD FREKVENCIJSKIM SPEKTROM, SA CILJEM STVARANJA UVJETA ZA PRIMJENU NOVIH TEHNOLOGIJA

Specifični srednjoročni cilj 1	Programi 2	Projekti/Aktivnosti 3	Nositelj 5	Trajanje projekta 6	Očekivani rezultati 7
Digitalizacija sistema javnog emitovanja	Regulisanje uslova za uvođenje digitalnog zemaljskog radijskog emitovanja - DAB	Finalizacija procesa međunarodne koordinacije za opseg 174-230 MHz	PRAD	jan. '22. – dec. '23.	koordinacioni sastanci i pregovori sa susjednim administracijama
		Izrada Plana korištenja radiofrekvencijskog opsega 174-230 MHz (DAB)	PRAD	jan. '22. – dec. '23.	objava novog plana korištenja
	Implementacija sistema digitalne zemaljske televizije	Priprema liste raspoloživih radio resursa definisanih međunarodnim sporazumima.	PRAD	jan. '22. – dec. '24.	Objava raspoloživih resursa predviđenih za digitalno TV-emitovanje
Uvesti novu generaciju mobilnih pristupnih sistema	Stvaranje uslova za uvođenje i implementaciju mreža nove generacije	Izrada planova korištenja opsega frekvencija koji su potrebni za realizaciju mreža nove generacije	PRAD	jan. '22. – dec. '24.	Objava novog plana korištenja
		Osiguranje radiofrekvencijskih resursa za potrebe implementacije mreža nove generacije (replaniranje, oslobađanje, refarming)	PRAD	jan. '22. – dec. '24.	Oslobađenje potrebnih RF resursa
		Nabavka sistema za upravljanje radio spektrom uvezanim sa sistemom radio-monitoringa	PRAD	jan. '22. – dec. '24.	Implementiran sistem

Specifični srednjoročni cilj 1	Programi 2	Projekti/Aktivnosti 3	Nositelj 4	Trajanje projekta 5	Očekivani rezultati 6
Harmonizovati Plan namjene radiofrekvencijskog spektra u skladu sa zaključcima Svjetske radio konferencije	Učešće BiH delegacije na Svjetskoj radio konferenciji 2023.	Izmjene i dopuna Plana namjene u skladu sa zaključcima Svjetske radio-konferencije	PRAD	jan. '22. – sept. '23.	Usvajanje novog Plana namjene RF spektra
Unaprijediti sistem nadzora i kontrole radiofrekvencijskog spektra	Unaprjeđenje sistema nadzora i kontrole	Unaprjeđenje postojećeg sistema fiksnih i mobilnih monitoring stanica, proširenje kapaciteta postojećeg sistema i automatizaciju procesa akvizicije i obrade podataka kroz nabavku adekvatnog hardverskog i softverskog rješenja	PRAD	jan. '22. – dec. '24.	Implementiran sistem
		Proširenje kapaciteta senzorske mreže za praćenja nivoa elektromagnetnog polja	PRAD	jan. '23. – dec. '24.	Implementiran sistem
		Funkcionalno opremanje regionalnih sektora fiksnom i mobilnom monitoring opremom	PRAD	jan. '23. – dec. '25.	Uspostavljeni funkcionalni sistemi
	Regulatorni preduslovi za unaprjeđenje sistema kontrole	Izrada podzakonskih akata iz oblasti kontrole poštovanja uslova dozvole i radio-monitoringa	PRAD	jan. '22. – dec. '24.	Donesen podzakonski akt
Unaprijediti sistem evidencije korisnika RF spektra	Uspostava sistema WEB bazirane registracije korisnika i njihovih zahtjeva	Izrada podzakonskog akta za uspostavljanje registra korisnika RF spektra	PRAD	jan. '22. – dec. '23.	Pripremljen i usvojen podzakonski akt
		Uspostava i razvoj WEB orijentisanog servisa za automatizovanu registraciju	PRAD	jan. '22. – dec. '24.	Uspostavljen sistem registracije

STRATEŠKI CILJ 4: RAZVOJ KVALITETNIH I RAZNOVRSNIH USLUGA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA

Specifični srednjoročni cilj 1	Programi 2	Projekti/Aktivnosti 3	Nositelj 4	Trajanje projekta/ aktivnosti 5	Očekivani rezultati (opisno) 6
Uvesti nove tehnologije i nove usluge na tržište telekomunikacija	Uvođenje 5G	Stvaranja preduvjeta za uvođenje 5G u BiH	PT	jan. '22. – dec. '24.	Izrada prijedloga o mogućnostima dodjele dozvola za pružanje 5G usluga u BiH
	Razvoj novih usluga	Regulisanje usluga M2M-a i IoT	PT	jan. '22. – dec. '24	Stvaranje uslova za regulaciju M2M i IoT usluga u domenu korištenja RF spektra, numeričkih resursa, primjene eSIM, monitoringa i zaštite podataka.
		Praćenje OTT usluga	PT	juli '23. – dec. '24.	Praćenje tržišta OTT usluga, praćenje QoS, razmatranje regulatornih mjera

STRATEŠKI CILJ 5: UNAPREĐENJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA AGENCIJE

Specifični srednjoročni cilj 1	Programi 2	Projekti/Aktivnosti 3	Nositelj 4	Trajanje projekta/ aktivnosti 5	Očekivani rezultati (opisno) 6
Razviti i nadograditi informacijski sistem Agencije (IS)	Unaprjeđenje IS-a	Uspostavljanje disaster recovery (DR) lokacije za oporavak IS Agencija u slučaju katastrofa (požar, poplave, zemljotresi, hakerski napadi, gubitak podataka i sl.)	IT	mart '25. – nov. '25.	Sistem implementiran na udaljenoj lokaciji, izvršena integraciona testiranja, završena obuka administratora sistema, sistem pušten u rad u produkcijskom okruženju.
		Nastavak digitalizacije poslovnih procesa primjenom savremenih IT rješenja	IT	juli '24. – dec. '25.	Završena digitalizacija poslovnih procesa, završena obuka korisnika, sistem implementiran i pušten u rad u produkcijskom okruženju
		Uvođenje savremenih mehanizama za unaprjeđenje sigurnosti Informacionog sistema (machine learning, artificial intelligence i sl.) Agencije	IT	juni. '25. – dec. '25.	Korištenje visokoskalabilnih rješenja, koja omogućavaju identifikovanje prijetnji na bazi analize logova prikupljenih u realnom vremenu, klasifikaciju podataka i siguran pristup resursima IS-u Agencije.
	Poboljšanje prezentacijskih elemenata IS Agencije	Nadogradnja i redizajniranje web-stranice Agencije	SOJ+IT	sij '23. – srp '23.	Optimizovana i potpuno redizajnirana web stranica sa inkorporisanom Jedinstvenom bazom nosilaca dozvola
		Izrada objedinjenog pregleda važećih pravila Agencije	SOJ	srp. '22. – pro. '23.	Publikovanje objedinjene legislative (rule book)
		Opremanje konferencijskim AVM sistemom i rekonstrukcija dijela poslovnog prostora za potrebe sale za konferencije	IT	tra. '23. – pro. '23.	Završetak radova na opremanju
	Unaprjeđenje sigurnosnih strategija u IS	Priprema i izrada internih naputaka i instrukcija, učešće u izradi eksternih akata	IT	sij. '23. – srp '24.	Priprema i izrada strateških dokumenata iz oblasti IS

Specifični srednjoročni cilj 1	Programi 2	Projekti/Aktivnosti 3	Nositelj 4	Trajanje projekta/aktivnosti 5	Očekivani rezultati (opisno) 6
Uspostaviti monitoring i kontrolu uslova dozvola za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i audiovizuelnog medijskog prostora i radijskog medijskog prostora u BiH	Uspostava/nadogradnja monitoring sistema za praćenje poštovanja uslova dozvola nosilaca dozvola	Nabavka i implementacija monitoring sistema za kontrolu poštivanja uvjeta dozvola i naknada za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga	PE	juni '22. – mart '23.	Povećan stepen nadzora i regulacije u oblasti poštovanja autorskih i srodnih prava koja se ostvaruju na kolektivan način.
		Nadogradnja informacionog sistema za mašinsko prepoznavanje glasova i riječi u audiovizuelnom medijskom prostoru i medijskom prostoru radija u BiH (Napomena: za ovu nabavku nisu planirana budžetska sredstva – u toku implementacije ukazala se potreba za nadogradnjom u smislu instaliranja dodatnog softvera u Regionalnoj kancelariji Banja Luka kako bi se omogućilo praćenje svih TV-stanica	PE	jun. '22. – mart. '23.	Povećan stepen poštovanja uslova dozvola, pravila i propisa Agencije, te osigurano kvalitetno praćenje medijskog prostora u BiH
Monitoring dozvola	Unaprjeđenje centralizovanog sistema za monitoring broja korisnika kod kablovskih operatora u BiH	Monitoring broja korisnika	PT	jul '23.- dec '24.	Nadogradnja sistema koji će omogućiti stvarno praćenje broja korisnika kod kablovskih operatora, pružaoca Internet usluga, fiksni i mobilni operatora

Specifični srednjoročni cilj 1	Programi 2	Projekti/Aktivnosti 3	Nositelj 4	Trajanje projekta/ aktivnosti 5	Očekivani rezultati (opisno) 6
Unaprijediti i harmonizovati poslovne procese	Povećanje efikasnosti u procesima izdavanja dozvola	Izrada portala za prezentaciju podataka o dozvolama i nosiocima dozvola RAK-a	SD	jul '22.- dec '23.	uspostava elektronskog podnošenja zahtjeva e-zahtjevi
		Stvaranje pretpostavki za elektronsko podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola	SD	jul '22.- dec '23.	Usvojen podzakonski akt
		Automatizacija upravljanja numeričkim resursima za telekomunikacijske usluge u Bosni i Hercegovini	PT	jan. '22 - dec. 23.	Uspostava softverskog alata za upravljanje numeričkim resursima, dozvolama i automatizacija poslovnih proces u oblasti numeracije
	Uspostavljanje sistema za akviziciju i obradu informacija o nosiocima dozvola i povezivanje sa parametrima regulatornih procesa s ciljem unaprjeđenja poslovnih procesa	Uspostava baza i pripadajućih prezentacijskih modula za akvizirane informacije	PSP	jan. '22 - dec. 23.	Provođenje redovnog izvještavanja o nosiocima dozvola i njima pripadajućih dozvola
		Uspostava metodologija obrade informacija s ciljem izvještavanja i optimizacije regulatornih procesa	PSP	jan. '22 - dec. 23.	Predefinisani oblici izvještaja za različite službe Agencije.
	Harmonizacija procedura i instrukcija	Izmjena i dopuna Mape poslovnih procesa Agencije	PSP	jan. '22. – dec. '24.	Mapa poslovnih procesa Agencije usklađena sa novom sistematizacijom

STRATEŠKI CILJ 6: ZAŠTITA KORISNIKA I NJIHOVA INKLUZIJA U SUVREMENE TOKOVE ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA

Specifični srednjoročni cilj 1	Programi 2	Projekti/Aktivnosti 3	Nositelj 4	Trajanje projekta/ aktivnosti 5	Očekivani rezultati (opisno) 6
Osnažiti korisnike za odgovorno korištenje medijskih usluga.	Podizanje svijesti korisnika usluga o regulatornom okviru i mehanizmima podnošenja prigovora	Promocija regulatornog okvira harmonizovanog sa EU Direktivom	PE	jan. '22. – dec. '24.	Izrada i promocija edukativnih i informativnih materijala različitih formata o regulatornom okviru, organizacija edukativnih skupova, radionica i konferencija
	Unaprjeđenje medijske i informacijske pismenosti svih građana	Izrada i promocija edukativnih i informativnih materijala različitih formata s ciljem unaprjeđenja medijske pismenosti svih građana.	PE	jan. '22. – dec. '24.	Povećan broj članica u neformalnoj mreži u oblasti medijske i informacijske pismenosti, te unaprjeđen nivo znanja građana u BiH o medijskoj i informacijskoj pismenosti
Osigurati visok stepen zaštite krajnjih korisnika	Unaprjeđenje regulative u vezi sa zaštitom krajnjih korisnika	Izmjene i dopune Pravila 69/2013	PT	jan. '22. – dec. '24.	Usvojeno Pravilo o izmjenama i dopuna Pravila 69/13
		Izrada web-aplikacije "Kalkulator tarifa"	PT	juli '22. – juni '23.	Uspostava softverskog alata za poređenja ponude operatora (cijene/uslovi)
	Unaprjeđenje transparentnosti	Izrada izvještaja o stepenu zadovoljstva korisnika usluga u BiH	PT	juni '23. – juni '24.	Ustanovljen stepen korištenja usluga i nivo zadovoljstva korisnika kvalitetom i cijenama usluga, kao i zaštitom prava interesa korisnika.
		Stvaranje uslova za nadzor parametara kvaliteta servisa EK usluga	Provjera kvaliteta – Mjerenje kvaliteta širokopojasnog pristupa internetu	PT	jan. '22. – dec. '24.
Provjera poštovanja uslova dozvola i "benchmarking" mobilnih mreža u BiH	PT		jan. '22. – dec. '23.	Usvojena metodologija za provjeru pokrivanja mobilnih mreža i kvaliteta mobilnih usluga, Analiza i objavljivanje podataka	

Specifični srednjoročni cilj 1	Programi 2	Projekti/Aktivnosti 3	Nositelj 4	Trajanje projekta/aktivnosti 5	Očekivani rezultati (opisno) 6
Obezbijediti IKT pristupačnost	Sigurnost mreža i zaštita privatnosti	Registar korisnika "ne zovi"	PT	juli '22. – juli '23.	Uspostava softverskog alata za registraciju korisnika za zaštitu o neželjenih komunikacija
		Donošenje podzakonskih akata o sigurnosti korištenja mreže, integriteta mreže, međuooperativnost usluga i uslova priključenja terminalne opreme prema relevantnim odlukama Vijeća ministara.	PT	jan. '22. – dec. '24.	Donošenje podzakonskih akata o sigurnosti mreža
	Zaštita krajnjih korisnika – osobe s invaliditetom	Izrada Studije o procjeni politike digitalne pristupačnosti u saradnji sa ITU	PT	jan. '22. – dec. '24.	Objava studije o pristupačnosti
	Zaštita djece na internetu	Izrada regulatornog okvira o informacijskoj sigurnosti u svrhu zaštite djece na internetu unutar informacijsko-komunikacijskih sistema korisnika dozvola Agencije (telekom operatori, pružaoci usluga pristupa internetu)	PT	jan. '22. – dec. '23.	Podzakonski akti u vezi sa sigurnošću na internetu.
		Organizacija stručno-edukativnih skupova u svrhu razmjene iskustava stručnjaka za servis provajdere	PT	jan. '22. – juni '23.	Usvajanje podzakonskih akata kojim se propisuju obaveze operatora za preduzimanje mjera zaštite djece na internetu
		Provođenje kampanje podizanja svijesti o zaštiti djece na internetu.	PE	juli '23. – dec. '24.	Pozitivni efekti na zaštiti djece od negativnih uticaja sadržaja na Internetu
	Podizanje nivoa pristupačnosti medijskih usluga osobama sa invaliditetom	Provođenje monitoringa poštovanja obaveza definisanih za javne RTV servise	PE	jan. '22. – dec. '24.	Utvrđen nivo poštovanja obavezujućih odredbi iz dozvole
		Monitoring komercijalnih i drugih javnih TV-stanica o zastupljenosti pristupačnih AVM sadržaja	PE	jan. '23. – juni '24.	Utvrđen nivo zastupljenosti pristupačnih AVM sadržaja

Specifični srednjoročni cilj 1	Programi 2	Projekti/Aktivnosti 3	Nositelj 4	Trajanje projekta/aktivnosti 5	Očekivani rezultati (opisno) 6
Prilagođavanje regulatornog okvira sa obavezama Akta o digitalnim uslugama i ostalih zakonodavnih inicijativa na nivou EU u vezi regulacije online sadržaja	Implementacija obaveza nakon usvajanja Akta o digitalnim uslugama i ostalih zakonodavnih inicijativa na nivou EU u vezi regulacije online sadržaja.	Uspostavljanje međusektorske saradnje sa ovlaštenim institucijama u BiH u svrhu ispunjavanja obaveza iz Akta o digitalnim uslugama	PE	jan. '24.-dec. '25.	Zaštita krajnjih korisnika u digitalnom okruženju

Legenda (skraćeni nazivi područja/sektora):

PE Područje za emitovanje,
PT Područje za telekomunikacije,
PRAD Područje za radiokomunikacije,
POPF Područje za pravne, finansijske i opšte poslove,
PSP Područje za strategiju i planiranje.

SD Sektor za dozvole i naknade,
SOJ Sektor za odnose sa javnošću
RSBL Regionalni sektor Banjaluka
RSMO Regionalni sektor Mostar
IT Sektor za informacione tehnologije.

info@rak.ba

+387 33 250 600
+387 51 222 410
+387 36 333 670

www.rak.ba